

ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసన పరిషత్ కార్యకలాపాలు

ANDHRA PRADESH
LEGISLATIVE COUNCIL DEBATES

అధికార నివేదిక
OFFICIAL REPORT

శుక్రవారం, మార్చి 5, 2010
పదకొండవ సమావేశము, సంపుటము III, సంబరు.1
వింఫినామ సంవత్సర పాల్గొం బ.5

FRIDAY, THE 5TH MARCH, 2010
ELEVENTH SESSION, VOLUME III, NO.1
14 PHALGUN, 1931 S.E.

* * * * *

శాసన పరిషత్తు సచివాలయము,
పబ్లిక్ గార్డెన్స్,
హైదరాబాద్ - 500 004.

**LEGISLATURE SECRETARIAT,
PUBLIC GARDENS,
HYDERABAD - 500 004.**

ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసన పరిషత్తు

ప్రధాన అధికారులు

చైర్మన్	:	డా. ఎ. చక్రవారి
డిప్యూటీ చైర్మన్	:	శ్రీ మహేంద్ర జానీ
ఉపాధ్యక్షుల పేర్ల పట్టిక	:	శ్రీ గిదుగు రుద్రరాజు శ్రీ ఎస్. జగదీశ్వర్ రెడ్డి శ్రీ ఐలాపురం వెంకయ్య శ్రీ మక్కా రామయ్య
కార్యదర్శి	:	డా. ఎస్. రాజ సదారావు
సంయుక్త కార్యదర్శులు	:	శ్రీ డి. శివరావు శ్రీ ఎం.వి.వి. సత్యాసందం
ఉప కార్యదర్శులు	:	శ్రీ డి. సర్మిలహలు శ్రీ పి. సత్యనారాయణ శ్రీ కె. సుభాష్ చంద్రబాస్ శ్రీమతి వి. గిరిజాసుందరి
సహాయ కార్యదర్శులు	:	శ్రీ ఎస్. జయరాం శ్రీ కె. సత్యనారాయణరావు శ్రీ మహేంద్ర జ్యోరుద్దీన్ శ్రీమతి ఎ. సత్య సాయి లక్ష్మి శ్రీ జి. వెంకట కృష్ణ శ్రీ పి. బాలకృష్ణమాచార్యులు శ్రీమతి వి. ప్రభ శ్రీమతి పై. వెంకట రమణమై శ్రీ పి. రవీంద్రరెడ్డి శ్రీమతి బి. సరసమై శ్రీమతి ఎ. బెనడిక్క స్వామి శ్రీమతి టి. సుశీల శ్రీ ఎం.వి.యస్. బాహిరాజు
మార్గత్	:	శ్రీ అర్. సీతారామారావు
చీఫ్ ఇపోర్టు	:	శ్రీ సురారసు దుర్గాప్రసాద్

* * * * *

ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసన పరిషత్తు కార్యకలాపములు

అధికార నివేదిక

శుక్రవారం, మార్చి 5, 2010

విషయ సూచిక

1. సభా కార్యక్రమం :

విషయం : వాయిదా తీర్మానాల అనుమతి గురించి.

2. నక్షత్రపు గుర్తుగల ప్రశ్నలు – వాగ్దాప సమాధానాలు :

3. అర్జీల సమర్పణ :

4. సభా సమక్షంలో పెట్టిన పత్రం :

7. 2010 – 2011 సంవత్సరానికి వార్షిక ఆదాయ వ్యయ వట్టిక (బడ్జెట్) పై ముఖ్యమంత్రి ప్రత్యుత్తరం :

* * * * *

ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసనపరిషత్తు
2010, మార్చి 5 వ తేది, శుక్రవారం
పదకొండవ సమావేశపు పదమూడవ రోజు

(సభ ఉదయం 10.00 గంటలకు ప్రారంభమైనది. గౌరవ చైర్మన్ అధ్యక్ష స్థానంలో ఉన్నారు.)

* * *

సభా కార్యక్రమం

వాయిదా తీర్మానాల అనుమతి గురించి

(సభ ప్రారంభం కాగానే శ్రీ దాడి వీరభద్రరావు, శ్రీ పువ్వడ నాగేశ్వరరావు, శ్రీ చేరుపల్లి సీతారాములు, శ్రీ బి. మోహన్ రెడ్డి తదితరులు లేచి తమ, తమ స్థానాలలో నిలబడి ముందుగా అడ్డర్నోమెంట్ మోఫన్ పై చర్చించాలని పట్టుపట్టారు.)

The adjournment motion given notice of by Sri Dadi Veerabhadra Rao Garu and others regarding the need to adopt a resolution requesting the central government to provide 33 1/3 reservations to backward classes in legislative bodies and also to make suitable amendments in the Constitution has been disallowed.

The adjournment motion given notice of by Sri Puvvada Nageshwara Rao Garu and others regarding the lock up death of Sri A. Santosh, aged 24 years at Kanchanbagh police station, Hyderabad and action taken against the concerned has been disallowed.

The adjournment motion given notice of by Sri Ch. Sitaramulu Garu regarding the problems of rural employment field assistants with regard to payment of wages including PF, ESI and other benefits has been disallowed.

The adjournment motion given notice of by Sri B. Mohan Reddy Garu and others regarding the need to make a statement by Home Minister on regulation of traffic jams in Hyderabad has also been disallowed.

శ్రీ దాడి వీరభద్రరావు (విశాఖపట్టం) : సార్, బిసిలకు చట్టసభలలో రిజర్వేషన్ కల్పించాలని శాసనసభలో రెండుసార్లు తీర్మానం పాస్ చేశారు. శాసనమండలిలోకూడా తీర్మానం చేయాలని గత సమావేశాలలో కూడా మేము ఇస్క్రిప్ట్ చేయడం జరిగింది. ప్రభుత్వం తీర్మానం పాస్ చేస్తామని హామీ ఇవ్వడం జరిగింది. కానీ, ఇప్పటివరకు కొన్నిల్ నుండి ఒక అభ్యర్థన కూడా లేకుండా పోయింది. కనీసం ఇవాళైనా పెడితే బాగుంటుంది. చట్టసభలలో బిసిలకు రిజర్వేషన్ కల్పించాలనేది మన డిమాండ్. కేంద్రమంత్రి మొయిలి గారు కూడా స్టోర్మేంట్ ఇవ్వడం జరిగింది. ప్రిలిమనరీగా రాజ్యాంగ సపరిణా చేసినట్టతే ఈ మధ్యకాలంలోనే మహిళలకు ఇచ్చినట్లుగా బిసిలకు, మైనారిటీలకు ఇవ్వడం జరుగుతుందని లా మినిషరు గారు స్టోర్మేంట్ ఇవ్వడం జరిగింది. కాబట్టి మన వైపునుండి తీర్మానం పెట్టడానికి ప్రభుత్వం ముందుకు రావలసిందిగా కోరుతున్నాను.

మిస్టర్ శైర్కున్ : ఇది పాలనీ విషయం .సిఎం గారు, నంబంధిత మంత్రిగారు ఉంటారు కాబట్టి మనం బింసిలో చర్చించి ఒక నిర్ణయం తీసుకుండాము. Let us discuss the subject in the B.A.C., meeting and come out with the resolution.

శ్రీ దాడి వీరభద్రరావు : అది ఎప్పుడుపుతుంది సార్? ప్రస్తుతం ఇది బర్మింగ్ టాపిక్. ఇవాళ తీర్మానిన్న ప్రతిపాదించమనండి . శాసన సభలో పెట్టారు. చందబాబునాయుడుగారు, రాజశేఖరరెడ్డిగారు గతంలో ఒక పర్యాయం తీర్మానం పెట్టడం జరిగింది. రోశయ్యగారిని కూడా పెట్టమనండి.

మిస్టర్ శైర్కున్ : సిఎం గారితో మాటలాడి చెబుతాను.

శ్రీ దాడి వీరభద్రరావు : థాంక్యూ సార్.

శ్రీ పువ్వడ నాగేశ్వరరావు (అసెంబ్లీ) : పదేవదే పోలీసు ప్రవర్తన మీద హైకోర్టు మొట్టికాయలు వేస్తోంది. పోలీసు ఎక్సెస్ కనిపిస్తోంది. నిన్న కాంచన్బాగ్ పోలీసు స్టేషన్కు 14 సంవత్సరాల వయస్సుగల సంతోష అనే పిల్లవాడిని తీసుకుపెళ్లారు. శవమై తిరిగి వచ్చాడు. ఇటువంటి ఘటనలు పదే పదే జరుగుతున్నాయి. వీటిని ఆపు చేయడం కోసం మనం రెగ్యులర్ ప్రోసీజర్సు ఆపుజేసి అయినా సరే, చర్చకు అనుమతిస్తే పోలీసు ఎక్సెస్ ను ఆపుజేసి ప్రజలకు ప్రజాస్వామ్య వ్యవస్థలో బ్రతికే హక్కుని కాపాడినవాళ్లమపుతాము కాబట్టి అడ్డర్స్‌మొంట్‌మోపస్ట్ ఇవ్వడం జరిగింది. దయచేసి అనుమతించవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

MR. CHAIRMAN: You come in another form, I will allow it so that you can debate the same in the House.

శ్రీ చేరుపల్లి సీతారాములు (అసెంబ్లీ) : అధ్యక్షా, ఉపాధి హామీ పథకంలో కొన్ని వేల మంది ఫీల్డు అసిస్టెంట్లు పనిచేస్తున్నారు. వాళ్ల తాలూకు కొన్ని సమస్యలు అపరిష్కతంగా ఉన్నాయి. ముఖ్యంగా ప్రభుత్వం వేతనాలు పెంచుటకు గాను 2005వ సంవత్సరంలో ప్రభుత్వం ఒక జీవోను జారీ చేయడం జరిగింది. కానీ, ఆ వేతనాలను పెంచడంలేదు. 2008 అగ్స్టులో ఇచ్చిన హామీ ఇంతవరకు అమలు కావడం లేదు. ప్రభుత్వం హామీలు ఇస్తోంది కానీ అమలు చెయ్యడం లేదు. ఈ విషయంలో తీవ్రమైన అందోళన కార్యక్రమాలు జరుగుతున్నాయి. ఈ విషయాలను చర్చించవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

MR. CHAIRMAN: You come either in the form of SNQ or in some other form. I will allow it.

శ్రీ బి. మోహన్ రెడ్డి (ఆదిలాబాద్, కరీంనగర్, నిజమాబాద్, మెదక్) : అధ్యక్షా, జంట నగరాలలో విపరీతమైన ట్రాఫిక్ జామ్ కారణంగా ప్రజలు అనేక ఇబ్బందులకు గురవుతున్నారు. ట్రాఫిక్ జామ్సు నివారించడానికి ఏ విధంగా చేస్తారో హాంమినిస్టర్ గారు చెప్పాలి. నిన్న గాక మొస్తు శాసనమండలి సభా కార్యక్రమాలు అవగానే అసెంబ్లీ నుండి రఫీంద్రబారతి పరకు వాహనాలు ఆగిపోయాయి. ఇక్కడనే కాదు, ప్రతిరోజు ఎక్కుడో ఒకచోట ఇదే విధంగా జరుగుతోంది. మంత్రులకు, అధ్యక్షులైన తమకు ఎస్క్రూప్ ఉంటుంది, సైరన్ మోగగానే మీకు దారి దొరుకుతుంది. కానీ సామాన్యులకు మాత్రం చాలా ఇబ్బందిగా ఉంటోంది.

ఒకరోజు, ఒక పూట అంటే ఫరవాలేదుగానీ, ప్రతిరోజు అంటే కష్టమువుతోందిసార్. దీనిపైన ఒక ప్రణాళిక తయారు చేసుకొని సరిచేయడానికి తగు ప్రయత్నం చేయాలి. అందుకు చర్చించడానికి అవకాశమిష్టండి.

మిష్టర్ ఛైర్మన్ : వీటన్నింటి మీద గతంలో మనం ఈ సభలో చర్చించడం జరిగింది. This subject cannot be discussed in the form of adjournment motion. You can come in the form of S.N.Q.

సక్షత్తపు గుర్తుగల ప్రశ్నలు - వాగ్రామ సమాధానములు

జి.పొ.ఎం.సి. లో నిధుల దురుపయోగం

ప్రశ్న నెం. 111 (3593)

సర్వశ్రీ ఇబ్రహీం బిన్ అబ్దుల్లా మస్కుటి (అసెంబ్లీ), పాగాకు యాదగిరి (అసెంబ్లీ), పోట్లు నాగేశ్వరరావు (ఖమ్మం);

గౌరవనీయులైన మునిసిపలు పరిపాలన, పట్టణాభివృద్ధి శాఖ మంత్రిగారు దయచేసి ఈ క్రింది సమాచారం తెలియజేస్తారా;

- అ) 2007-08, 2008-09 సంవత్సరాలకు గ్రేటర్ హైదరాబాదు మునిసిపలు కార్బోర్స్‌పసులో రూ.100కోట్లు ఖర్చు చేసి, దుర్యానీయాగం చేసిన విషయం వాస్తవమేనా;
- ఆ) ఈ విషయంలో ఏదైనా విచారణను నిర్వహించడం జరిగిందా;
- ఇ) ఈ ఆర్థిక సంవత్సరంలో ఖర్చు చేసిన మొత్తం పరిమాణం ఎంత;
- ఈ) అట్టి దుర్యానీయాగం పై, నిధుల దుర్యానీయాగం మరలా జరగకుండా నివారించేందుకు తీసుకున్న చర్య ఏమిటి?

మునిసిపలు పరిపాలన, పట్టణాభివృద్ధి శాఖ మంత్రిగారు (శ్రీ ఆనం రామనారాయణరావు) :

- అ) లేదండీ.
- ఆ) ఈ ప్రశ్న ఉత్పన్నం కాదు.
- ఇ) ఈ ప్రశ్న ఉత్పన్నం కాదు.
- ఈ) ఈ ప్రశ్న ఉత్పన్నం కాదు.

SRI IBRAHIM BIN ABDULLAH MASQUATI:

جناب ابراہیم بن عبداللہ المقطعلی: منشہ صاحب نے کہا کہ تمام سوالات کا جواب "نہیں" ہے۔ میں آپ سے یہ پوچھنا چاہتا ہوں کہ جب ایسیں پی سنگھ صاحب کمشنر تھے، اس وقت ٹرانسپورٹ کے اندر کتنا غصب ہوا تھا اور انہیوں نے کتنوں کو معطل کیا تھا؟ اس کے علاوہ اس وقت کچھ ٹرانسپورٹ آفسر تھے جن کو معطل کر دیا گیا تھا اور باقی لوگوں کو چھوڑ دیا گیا تھا، یہ بول کر کہ اس معاملہ میں enquiry چل رہی ہے اور ان کو بھی عتقیرب ہم معطل کر دیں گے، ان کو بھی تو کری سے برخواست کر دیں گے، مگر آج تک کسی کو بھی تو کری سے نہیں نکالا گیا، سو اے ایک ٹرانسپورٹ آفسر کے جو کڑوڑہارو پے maintenance اور ڈیزیل کے اندر گھپا کیا تھا۔ کبھی maintenance بول کر کبھی ڈیزیل بول کر، ۶۰ کڑوڑ روپے ایک ہی وقت کھا گئے، اور ۲۰ کڑوڑ ایک اور وقت کھا گئے، اتنی رقم کیا آپ نے maintenance کے لئے لگائی؟ کیا ان کے پاس اس کا کوئی ریکارڈ موجود ہے؟ آفسر کے علاوہ فکر کس اور U.D.Cs کے استعمال کے لئے بھی vehicles دی جا رہی ہیں، جس کو منشہ صاحب نے بندرگردینے کا حکم دیا تھا اور کہا تھا کہ ان لوگوں کو یہ سہولت نہیں دی جانی چاہئے، لیکن آج بھی چور و روازے سے پوری گاڑیاں ان کے استعمال میں موجود ہیں۔ آپ کے رکارڈ میں بتا رہے ہیں کہ ایک گاڑی آپ کے پاس صرف تین کلو میٹر فی لیٹر چلتی ہے۔ Leyland اتنی بڑی گاڑی چار کلو میٹر فی لیٹر چلتی ہے، اور اسی طرح دس ناروں والی گاڑی ایک لیٹر میں چار کلو میٹر جاتی ہے، اور یہاں آپ کہدے ہیں کہ آپ کی چھوٹی گاڑیاں صرف تین کلو میٹر فی لیٹر ہی چلتی ہیں۔ اس طرح سے آپ کے مکمل والے پورا ڈیزیل کھا جا رہے ہیں اور بلدیہ کے پورے پیسے maintenance میں چلے جا رہے ہیں۔ میں آپ سے میں پوچھنا چاہتا ہوں کہ مکمل ٹرانسپورٹ میں یہ جو غصب ہو رہا ہے، وہ کیوں ہو رہا ہے؟

ڈیتا گیندرا صاحب: مستھنی صاحب آپ بہت طویل گفتگو کر رہے ہیں۔

جناب ابراہیم بن عبد اللہ المقطعلی: ارے صاحب! میری بات لمبی نہیں ہے، چھوٹی ہے۔ میں اس کو لمبا کر کے اس لئے کہہ رہا ہوں تاکہ اچھی طرح سمجھ میں آجائے۔ اگر میں یوتا تو Contractors کی بے قاعدگیوں پر یوتا، کہ کیا اس سلسلہ میں کیا ہو رہا ہے۔ کون کون کتنے پیسے کھا جا رہے ہیں، وہ میں آپ کو بتاتا۔ ہمارا کہنا یہ ہے کہ یقوم کا روپیہ ہے، پبلک کا روپیہ ہے، اس کی safety کو تینی بناتا، آپ کا کام ہے۔

© 10.10

శ్రీ ఆనం రామనారాయణ రెడ్డి : అధ్యక్షు, 2007-08, 2008-09 సంవత్సరాలలో గ్రేటర్ హైదరాబాద్ కార్పొరేషన్కి సంబంధించి ఉన్నపోర్టు డిపార్ట్మెంట్లో కొన్ని అవకతవకలు జరిగాయని, వీటిపైన కమీషనర్ గారు విచారణ చేయడం, కొంతమంది అధికారుల మీద చర్యలు తీసుకోవడం, కొంతమంది మీద చర్యలు తీసుకోకుండా నిలిపి వేయడం మొదలైన విషయాలన్నీ, గౌరవ సభ్యులు ప్రస్తావన చేయడం జరిగింది. గతంలో ఉన్నపోర్టు సెక్షన్లో ఘ్రాయల్ ఎఫిషియల్ పైన, మెయినటిసెన్స్ పైనా, కొన్ని అభియాగాలు పత్రికా ముఖంగా ప్రచురితం కావడం జరిగింది. అలా వచ్చినటువంటి దాన్ని కూడా అప్పుడున్నటువంటి గ్రేటర్ హైదరాబాద్ కమీషనర్ గారు ఎంక్యూర్ చేయడం కూడా జరిగింది. డీజిల్, పెట్రోలులో కొంత పోర్టేజ్ వచ్చిందని, డిప్పుల్

ఈ.ఈ.ని సస్పండ చేసి, అతని మీద తగిన చర్య తీసుకోవడం జరిగింది. అలాగే చీఫ్ ట్రాన్స్‌పోర్ట్ అఫీసర్ ఒకరిని ఆ సెక్షన్ నుంచి ఉన్నపర్ చేయడం కూడా జరిగింది. అనంతరం ఇటువంటిని పునరావృతం కాకూడదనే ఉద్దేశ్యంతోనే, గ్రేటర్ హైదరాబాదులో చాలా రిఫార్మ్ తీసుకోవడం జరిగింది. ఈ రిఫార్మ్ ఈ రోజు అమలులోకి వచ్చాయి. ఇప్పటివరకు మొత్తం 9 రిఫార్మ్‌ని చేపట్టడం జరిగింది. ఈ రిఫార్మ్ వల్ల, ట్రాన్స్‌పోర్ట్ డిపార్ట్మెంట్‌లో ఖర్చుని కూడా పరిమితం చేయడం, ఎలాంటి దుర్భిషియోగం భవిష్యత్తులో జరగకూడదనే ఉద్దేశ్యంతోనే గ్రేటర్ హైదరాబాదు ఈ చర్యలన్నింటినీ చేపట్టడం జరిగింది. ఇప్పుడు పూర్తి స్థాయిలో రేపనలైజేషన్‌లో కానీ, రిఫార్మ్ వల్ల కానీ, హైదరాబాద్ కార్బోరేషన్ ట్రాన్స్‌పోర్ట్ సెక్షన్‌లో ఇటువంటి అభియోగాలకు తాపు లేకుండా, పరిపాలన జరుగుతోంది.

శ్రీ పోట్ల నాగేశ్వరరావు : అధ్యక్షా, గ్రేటర్ హైదరాబాద్ మునిపల్ కార్బోరేషన్‌లో మొత్తం 969 వాహనాలు ఉన్నాయి. అందులో 224 వాహనాలను అద్దేకు తీసుకున్నారు. మిగిలినవి 745 వాహనాలు. 745 వాహనాలకు 2007-08, 2008-09 సంవత్సరాలలో రూ.100 కోట్లు రిస్వర్లకు ఖర్చు పెట్టారు. ఈ రూ.100 కోట్లు పెడితే, 745 వాహనాలు క్రొత్తని కొనపచ్చ. ఈ రూ.100 కోట్లు రూపాయల కుంభకోణం జరిగిందా లేదా అనే విషయం తెలియజేయవలసిందిగా మీ ద్వారా మంత్రిగారిని అడుగుతున్నాను. అలాగే వంద కోట్లు రూపాయలు దుర్భిషియోగం జరిగిన దానిమీద ఒక అడిషన్ కమీషనర్ ని కూడా సస్పండ చేసిన మాట వాస్తవమేనా అని తమ ద్వారా అడుగుతున్నాను.

శ్రీ ఆసం రామనారాయణ రెడ్డి : అధ్యక్షా, ఈ కార్బోరేషన్‌లో హావీ వెహికల్స్, లైట్ వెహికల్స్, అదర్ వెహికల్స్ అని మూడు విభాగాలు ఉన్నాయి. ఈ మూడు విభాగాలలో ఉన్న వాహనాలకి మెయిన్స్‌నేన్ చేయడం జరుగుతూ ఉంటుంది. డీజిల్ వెహికల్స్‌కి సంబంధించిన మెయిన్స్‌నే ఖాతా మనదగ్గరకు రాదు. ఎవరైటే రెంట్‌కి ఇస్ట్రార్, వాళ్ళే చేసుకుంటూ ఉంటారు. దీనిలో నిధుల దుర్భిషియోగం అయ్యందనే విషయం పత్రికలలో పచ్చిన వెంటనే, దీనిమీద మా కమీషనర్ గారు, సీనియర్ ఫ్రిస్పుల్ సెక్రటరీ స్థాయిలో ఉన్నటువంటి అధికారి స్పెషల్ కమీషనర్గా విచారణ చేయడం జరిగింది. విచారణ చేసే ప్రక్రియలో ఏపైనా అడ్డుకులు పస్తాయేమాననే ఉద్దేశ్యంతోనే అక్కడ ఉన్నటువంటి డిప్యూటీ ఈఈని, ట్రాన్స్‌పోర్ట్ అఫీసర్లలో ఒకరిని ట్రాన్స్‌పర్ చేయడం, మరొకరిని సస్పండ చేసి, విచారణ చేయడం జరిగింది. ఈ విచారణ జరిగే సందర్భంలో లోకాయుక్త కూడా విచారణ చేసింది. లోకాయుక్త విచారణ చేసి, వాళ్ళ ఒక ఆర్డర్ కూడా పాస్ చేయడం జరిగింది. ఆ ఆర్డర్ కంటెంట్ రెండు లైస్సు మాత్రమే తమ ద్వారా విసిపిస్తాను. “In view of the above, the press report cannot be considered to be proper and just and the complaint is closed as devoid of merit.” లోకాయుక్త గారు పత్రికలలో పచ్చినది, విచారణ జరిపినది చూసి, మా దగ్గర నుంచి సమాచారం తీసుకున్న తరువాత, ఇదంతా కూడా విచారణ చేసి ఇందులో ఎలాంటి పొరపాటు లేదని, వారు ఆ పైలోని క్లోజ్ చేసి, మాకు ఆర్డర్ కూడా పంపడం జరిగింది. కాబట్టి దీనిలో వాస్తవాలు ఉన్నాయా, లేదా అనే విషయంలో ప్రభుత్వం పూర్తి స్థాయిలో విచారణ చేసింది. దీనిలో ఎక్కడైనా పొరపాటు ఉంటే సరిచెయ్యాలనే ఉద్దేశ్యంతోనే, తరువాత తీసుకున్న అనేక రకాల రిఫార్మ్ వల్ల ఈరోజు మళ్ళీ మళ్ళీ ఇలాంటి అభియోగాలు గానీ, పొరపాటు గానీ, జరగకుండా చేయడానికి ప్రభుత్వం అన్ని చర్యలు తీసుకుంది. ఆ విధంగా హైదరాబాద్ కార్బోరేషన్, పరిపాలనలో కూడా ఈ రిఫార్మ్‌ని అమలు చేయడం జరుగుతోంది.

శ్రీ పోట్ల నాగేశ్వరరావు : అధ్యక్షు, 2007-08, 2008-09లో వంద కోట్ల రూపాయలు రిపేర్లకు సంబంధించిన విషయం సబబని ప్రభుత్వం చెప్పడలచుకున్నదా అని నేను సూటిగా తమరి ద్వారా మంత్రిగారిని అడుగుతున్నాను.

శ్రీ ఆనం రామనారాయణ రెడ్డి : అధ్యక్షు, ఇలా వంద కోట్ల రూపాయలు తప్పు జరిగిందని పత్రికలలో అభియోగాలు వచ్చాయి. వచ్చిన దాని మీద విచారణ చేశాము. విచారణలో ఎలాంటి పొరపాట్లు జరగలేదు. అందుకని దీనిమిద లోకాయుక్త విచారణలో కూడా ఇది బుజువు కాలేదన్న విషయాన్ని తమ ద్వారా గౌరవ సభకు తెలియజేశానే తప్పు, దీనిలో ఏదో నేను దాపరికంగా దాచిపట్టాలనో, మరొకటో చెయ్యాలని నా ఉండేశం కాదు.

చేసేత వస్తూల కొనుగోలు

ప్రశ్న నెం.112 (3516)

శ్రీ బూదాటి రాథాకృష్ణయ్య (నామినేటెన్);

గౌరవనీయులైన ఆరోగ్యశ్రీ, 104,108 సేవలు వైద్య మౌలిక సదుపాయాల కల్పనల శాఖ మంత్రిగారు దయచేసి ఈ క్రింది సమాచారం తెలియజేస్తారా;

- అ) వైద్య, ఆరోగ్య శాఖ కేవలం చేసేత వస్తూలనే కొనుగోలు చేయాలన్న ప్రభుత్వ ఉత్తరపులను ఉండుంటిన్నా లేపాక్షి, సెరీఫెడ్, భాదీ బోర్డు, ఎన్టిసి వంటి వాటి సుండి వస్తూన్ని కొనుగోలు చేసిన విషయం వాస్తవమేనా;
- ఆ) అయితే ఈ విషయంలో తీసుకున్న చర్య ఏమిటి?

ఆరోగ్యశ్రీ, 104, 108 సేవలు వైద్య మౌలిక సదుపాయాల కల్పనల శాఖ మంత్రి (శ్రీ పితాని సత్యనారాయణ):

అ) లేదండీ.

అప్పీ, అంధర్పదేశ్ భాది, గ్రామీణ పరిశ్రమల బోర్డు (ఎపికె అండ్ విసబి), భారత జాతీయ సహకారర వినియోగదారుల సమాఖ్య లిమిటెడు (ఎన్సిసిఎఫ్ (ఐ) లిమిటెడు) సుండి అవసరమయిన అకుపచ్చ వస్తూలు, లైవరి క్లార్ట్, నారతో సేసిన వస్తూలను సేకరించడమపుతున్నది. నిర్దిత కాలవ్యవధి లోపల సరఫరా చేయడంలో సదరు సంస్థలు వైఫల్యమయిన సందర్భాలలో ప్రాదర్శాధులోని పట్టు ఉత్పత్తిదారులు, సిల్వర్, సేతకారుల సహకార సంఘాల లిమిటెడు (సెరీఫెడ్) సుండి ఆ వస్తూలను సేకరించడమపుతుంది.

ఆ) ఈ ప్రశ్న ఉత్పత్తున్నం కాదు.

శ్రీ బూదాటి రాధా కృష్ణయ్య : అధ్యక్ష, చేసేత కార్బికుల యొక్క దుష్టతి ఈ రాష్ట్రంలో ఎగతాళిగా ఉన్నదనే విషయం మనవి చేస్తున్నాను. ప్రభుత్వాలు చేసేత కార్బికులను ఆదుకోవాలని, ప్రభుత్వ సంస్థలన్నీ టిటిడి దగ్గర నుంచీ క్రింది వరకు అన్ని సంస్థలు కూడా చేసేత ఉత్పత్తులనే కొనాలి, హాస్టల్ పిల్లలకు కూడా కొనాలని జీవో ఇష్ట్యా చేసిన సందర్భంలో సంబంధిత శాఖలో అవి అందుబాటులో లేవు కాబట్టి, మేము బయట కొన్నామని సమాధానం చెప్పడం జరిగింది. మరి ప్రభుత్వం జీవోలు ఎందుకు ఇచ్చినట్లు? రాజశేఖర్ రెడ్డి గారు ఉన్నప్పుడు క్లియర్ గా ప్రతి గుర్తుమెంట్ డిపార్ట్ మెంట్ కూడా, చేసేత ఉత్పత్తులు కొనాలని జీవోలు ఇష్టడం జరిగింది. ప్రతిసారీ చేసేత కార్బికుల ఆత్మహాత్యలు జరిగినప్పుడల్లా చర్యలు తీసుకుంటున్నామని చెపుతున్నారు. గతంలో వీటికి సంబంధించి ఒక ప్రశ్న అడిగితే, దానికి అక్కడ అవైలబిలిటీ లేదు కాబట్టి కొన్నాము అన్నారు. మళ్ళీ ఇష్టుడు మెడికల్ అండ్ హెల్ప్ డిపార్ట్ మెంట్ వాళ్ళ కొంటున్నారంటే, అవైలబిలిటీ లేదు కాబట్టి కొన్నామంటున్నారు. నేను ఒక ప్రశ్న తమరి ద్వారా మంత్రిగారిని అడుగుతున్నాను అవైలబిలిటీ లేదు అనడానికి మీ దగ్గర నిదర్శనం ఏమైనా ఉందా? అప్పే వాళ్ళకి మీరు ఇండింట్ ఇచ్చారా? ఇండింట్ ఇచ్చిన తరువాత ఆప్పే వాళ్ళ మేము సప్లై చెయ్యలేమని మీకు సర్టిఫై చేశారా? ఇక రెండవది, మీరు కొస్కటునంటి బట్టకు డబ్బులు చెల్లించారు. అంటే చేసేత వస్తూలకు రేటు చెల్లించారా, మిల్లు వస్తూలకు రేటు చెల్లించారా ఈ అంశాలను తెలియజేయవలసిందిగా తమరి ద్వారా మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

ఉ. 10.20

శ్రీ పితాని సత్యనారాయణ : అధ్యక్ష, సభ్యులు అడిగిన దానికి ప్రభుత్వ జీవో నెం . 579, తేది 29.6.2002 నాడు దీనికి సంబంధించి ఆప్పే లైనింగ్ చేసేత వస్తాలు కొనుగోలు చేసేందుకు జీవో ఇష్ట్యా చేశారు. గ్రీన్ క్లార్ట్ ఖాది గ్రామోద్యోగ పరిశ్రమ నుండి, ఎప్పే ఐ సుండి కొనుగోలు చేయాలని నిర్లయించడం కూడా జరిగింది. ఈ క్లార్ట్ కొనే సందర్భంలో మరొక రెండు సంస్థలు ఎన్సిసి, సెరిప్యాట్ అనే కేంద్రప్రభుత్వ సంస్థలను కూడా ప్రభుత్వం ఇన్క్రోడ్ చేసింది. 2008 లో ఆప్పే సప్లై చేయలేము, ప్రభుత్వం బాకీపడింది అందువలన చేయలేమని వారంటే సెరిఫెడ్, ఎన్సిసి నుండి కొనుగోలు చేశాము తప్ప ఆప్పేనుండి తీసుకోకుడడని కాదు. రు. 3 కోట్లు చిల్లర ఆప్పేవారికి ప్రభుత్వం బాకీ ఉంది. బాకీ ఉంటే సప్లై చేయలేమని చెప్పిన తరువాత ఆ సంస్థల నుండి కొసడం జరిగింది. అంతేకాని, ఆప్పే నుండి కొనకూడదు, వారికి వెనలుబాటు సౌకర్యం కల్పించకూడదనేది ప్రభుత్వ లక్ష్యం కాదు. ప్రభుత్వ రెండవ జీవో ప్రకారం వారు కూడా అర్థత కలిగినున్నారు, ఎప్పి హాచ్ ఎం ఐ డి సి ని సప్లైదారుగా రాష్ట్రప్రభుత్వం గుర్తించడం జీవో నెం . 934, తేదీ 10 . 8 . 2006 నాడు ఇస్క్యాచేసిన జీవో ప్రకారం వారిని సప్లైదారులుగా చేర్చడం వలన కొసడం జరిగింది తప్ప ఆప్పే నిరాకరించిన తరువాతే కొసడం జరిగిందని సభ్యులకు తెలియజేస్తున్నాను .

శ్రీ బూదాటి రాధాకృష్ణయ్య : అధ్యక్ష, ఏరేటు ప్రకారం చెల్లించారు అని అడిగాను. ఆప్పే చేయలేదు అని చెప్పింది అన్నారు. అల్రడీ డబ్బులు రావాలి కాబట్టి చేయాలని అంటున్నారు. గుర్తుమెంట్ నుండి పేమెంట్ డ్యూ ఉందని చెప్పారు ఇది రీజనబుల్ సమాధానమా ? ఆప్పే నుండి డబ్బులు రావాలి కాబట్టి ఇష్టలేదు కాబట్టి ఆప్పే సప్టోలలో ఉంది కాబట్టి వారికి ఎడ్వోన్ ఇచ్చి, ఆప్పే నుండి తెచ్చి చేసేత కార్బికులను కాపాడాల్సిన బాధ్యత ఉంది .

మిస్టర్ షైర్స్ : మీరు ఎక్కువ మాటల్లాడితే సమాధానం ఎక్కువ రాదు.

శ్రీ బూదాటి రాధాకృష్ణయ్య : అధ్యక్ష, చేసేత కార్బిక్యులంటే ఎప్పుడూ సమాధానం రాదు. మీరన్నా కనీసం దయచేసి మా రిస్ట్సుకు రావాలని కోరుతున్నాను. రూ.15 పవర్లూం ఉంటే రూ. 20 చేసేత పాట్రోనికి మీటరు వంతున ఉంటే పవర్లూం నుండి తీసుకున్న వస్తూలకు రూ. 21 వంతున ఇస్క్వడం జరిగింది . ఆ విధంగా చెల్లిస్తారా ?

మిస్టర్ షైర్స్ : అధ్యక్ష, చట్టం చేసినపుడు, ఎక్కువనేపవర్ కౌమెంట్ రిజనబుల్గా రాస్తారు . సస్థిమెంట్ సూటిగా అడిగితే వస్తుంది .

శ్రీ చేరుపల్లి సీతారాములు : అధ్యక్ష, చేసేతవస్తూలు ఖరీదు చేయాలని ప్రభుత్వ నిబంధనలలో ఉన్నపుడు పవర్లూమ్స్సుపై తయారుచేసినని కొనుగోలు చేయడానికి కారణం ఏనిటి ? ఇది ప్రభుత్వ ఉత్తర్వులను ఉల్లంఘించినట్లు కాదా ? సమాధానం చెప్పాలని కోరుతున్నాను .

శ్రీ పితాని సత్యనారాయణ : సర్, రాధాకృష్ణయ్యగారు రేటు గురించి అడుగుతున్నారు . నా దగ్గర ప్రస్తుతం ఏ రేటుకు కొన్నారనే డీటెయిల్స్ లేవు . సభ్యులకు రేట్లు వివరాలు మీ ద్వారా అందజేయడం జరుగుతుంది . వారు సస్యయి చేయలేమని చెప్పిన తరువాతనే ఇతర భాతాదారుల నుండి కొనుగోలు చేశామన్నది రికార్డుల ప్రకారంగా ఉన్న వాస్తవం .

శ్రీ బూదాటి రాధాకృష్ణయ్య : అధ్యక్ష, ఆహ్లాదా ద్వారా కొనుగోలు చేయాలని ప్రభుత్వం జివో ఇచ్చింది . మా దగ్గర డబ్బులు లేవని సస్యయి చేయలేమని అని ఉంటారు . దానికి ప్రత్యామ్నాయంగా కార్బూక్యూలు తీసుకోవాలి గానీ పవర్లూమ్స్ నుండి తీసుకుంటే, జివో ఇచ్చిన పర్ఫెన్ ఎందుకు ? దీనివలన రాష్ట్రప్రభుత్వం ఆశయం నెరవేరిసట్లు కాదు .

శ్రీ పితాని సత్యనారాయణ : సెరిపెడ్ ప్రభుత్వ సంస్థ కాదని అనడంలేదు .

శ్రీ చేరుపల్లి సీతారాములు : చేసేత వస్తూలు కొనాలని అంటే, ప్రభుత్వం వాటిని వదిలిపెట్టి పవర్లూమ్స్ వద్ద కొంటే చేసేతకు రక్షణ లేదు .

శ్రీ పితాని సత్యనారాయణ : అధ్యక్ష, రికార్డు ప్రకారం పవర్లుమ్ కొన్నట్లుగా ఉంది తప్ప హ్యాండ్లుం కొన్నట్లుగా లేదు. దీనిని వెరిపై చేసి వివరాలు ఏది కొన్నారనేదానిని సీతారాములుగారికి కూడా మీద్వారా తెలియజేస్తాను .

(INTERRUPTIONS)

MR. CHAIRMAN: The Minister has said that he would verify the information and furnish the copy to you.

జి.పొ.ఎం.సి. వారిచే ఆస్తి పన్న పెంపు

ప్రశ్న నెం. 113 (4010)

డా. కె. నాగేశ్వర్ (మహబూబ్‌నగర్, రంగారెడ్డి, హైదరాబాద్) :

గౌరవనీయులైన మునిసిపలు పరిపాలన, పట్టణాభివృద్ధి శాఖ మంత్రిగారు దయచేసి ఈ క్రింది సమాచారం తెలియజేస్తారా;

- ఆ గ్రేటర్ హైదరాబాదు మునిసిపలు కార్బోరేషన్లో ఆస్తి పన్నను పెంచేందుకు ప్రతిపాదన ఏదైనా ఉన్నదా;
ఆ అయితే, ఆ వివరాలేమటి ?

మునిసిపలు పరిపాలన, పట్టణాభివృద్ధి శాఖనుంటి (శ్రీ ఆనం రామనారాయణ రెడ్డి) :

- ఆ లేదండీ .

ఆ ఆస్తి పన్న హాతుబద్ధం చేసేందుకు గ్రేటర్ హైదరాబాదు మునిసిపలు కార్బోరేషను కీమీ పఫరుకు అధికారం ఇవ్వాలని గ్రేటర్ హైదరాబాదు మునిసిపలు కార్బోరేషను కీమీ పఫరు ఒక ప్రతిపాదన సమర్పించారు. ఇది ప్రభుత్వ పరిశీలనలో ఉంది .

డా. కె. నాగేశ్వర్ : అధ్యక్షా, నేను అడిగిన ఎ ప్రశ్నకు లేదని సమాధానం వచ్చింది. ఈ మూడు సంవత్సరాలలో ఎ-లేదు, బి-ఈ ప్రశ్న ఉత్పన్నం కాదు. పెంచే ప్రతిపాదన ప్రభుత్వానికి ఉండా, వివరాలు చెప్పండి అంటే వివరాల హాతుబద్ధత గురించి చెప్పారు. ఏదన్నా సమాధానం ఎ కాకపోతే, బి అయినా రైటు ఉండాలి. రెండూ రైట్ అంటే ఎట్లా ? ప్రభుత్వం హాతుబద్ధత హేరుమీద ఆస్తి పన్న పెంచే ఆలోచనతో ఉండని సందేహం కలుగుతున్నది. ఇది నిజమా? కాకపోతే కారణం ఏమిటి ? మంత్రిగారు హాతుబద్ధతకు అవసరమైన ప్రక్రియలో భాగంగా ఆస్తి పన్న పెంచమని హోమీ ఇస్తారా ? మంత్రిగారు 100 శాతం ఆస్తి పన్న పెంచుతున్నారు, 50 శాతం కమర్చియల్ కు పెంచాలనే ఆలోచన ఉన్నట్లు పత్రికలలో వచ్చింది మంత్రిగారు లేదని అంటే దానిని ఖండిస్తారా ? కీమీ పఫర్ తనకు అధికారం కావాలని ప్రతిపాదన పంపారా? రాజ్యాంగమ్మార్టితో ఎన్నికయిన కార్బోరేషన్ అధికారంలో ఉండగా కీమీ పఫరుకు అధికారం ఉంటుందా? చివరగా రాజ్యాంగంలో 74వ సవరణ ప్రకారం, ఇది రాష్ట్ర జనాభాలో 10 శాతానికి సంబంధించింది. రాజ్యాంగమ్మార్టి ప్రకారం స్టోర్ పైనాన్ కీమీ పఫర్ 74 సవరణ ప్రకారం ఏర్పాటుచేశారు. సెకండ్ ఫైనాన్స్ కీమీ పఫర్ మునిసిపాలిటీలకు 39 శాతం నిధులు ఇవ్వాలని చెప్పింది. వాటిని ఇచ్చారా ? నేపఫల్ హైవేస్కు 95 శాతం ఇవ్వాలని చెప్పింది. ఇస్తున్నారా ? ప్రాప్త్య ట్యూక్స్కు కాంపెన్సెషన్ ఇవ్వాలని చెప్పింది ఇస్తున్నారా ? ఇవ్వకుండా హాతుబద్ధత ఏమిటి ? జిపొచ్చంసికి కట్టే ట్యూక్సులు స్టోర్సులరీగా ఇస్తున్నారా ? చెప్పండి.

శ్రీ ఆనం రామనారాయణ రెడ్డి : అధ్యక్షా, పెద్దలు నాగేశ్వర్గారు అడిగినట్లు ఎ ప్రశ్నకు లేదు. కార్బోరేషన్లో ఆస్తి పన్న పెంచే ప్రతిపాదన ఉండా అంటే లేదండీ అని చెప్పాను. రెండవదాంట్లో వివరాలు అడిగారు. పెంచే ప్రతిపాదన ఉన్నదా అన్నారు. ప్రభుత్వానికి అధికారం లేదుగానీ రిఫరెన్స్

చేయాలని జిహాచ్ ఎనిసి రాష్ట్రభుత్వానికి ఉత్తరం రాయడం జరిగింది. అది ప్రభుత్వ పరిశీలనలో ఉంది. ఇంకా ఎలాంటి ఉత్తర్వులు రాష్ట్రభుత్వం నుండి జిహాచ్ ఎనిసికి విడుదల కాలేదు. అయితే పెద్దలు నాగేశ్వర్ గారు అడిగారు. మునిసిపలు కార్బోరేషన్లో 100 శాతం ట్యూన్ పెంచడానికి మినిస్టరుగారు స్టేట్‌మెంట్ ఇచ్చారు. కమీషనర్ గారు 50 శాతం పెంచడానికి పరిష్కార ఇచ్చారు అన్నారు. అలాంటి ప్రకటన నేను రాష్ట్రభుత్వ పరంగా ఏనాడు చేయలేదు. ట్యూన్ పెంచుకునే అధికారం పూర్తిగా మునిసిపలు కార్బోరేషన్ పరిధిలో ఉంటుంది. అందులో ఇస్తుడు గ్రేటర్ హైదరాబాద్ కు ఎలక్షెడ్ బాడీకి ఉంది. వారు పన్నులు ఏ మేరకు రాబట్టోవాలో, ఏ విధంగా పెంచుకోవాలో ఈ ప్రక్రియ అంతా వారి పరిధిలో ఉంటుంది తప్ప ప్రభుత్వ పరిధిలో లేదు. నేను పెంచుతున్నానని పత్రికలలో వచ్చిన మాట అవాస్తవం. అది నా స్టేట్‌మెంట్ కాదు.

ఉ. 10.30

మరొక విషయం ఏమిటంటే, గ్రేటర్ హైదరాబాదు మునిసిపల్ కార్బోరేషను రాక్ముందు రాష్ట్రంలో పున్న పురపాలక శాఖలలో అస్తి పన్నును శాస్త్రీయ పద్ధతిలో తీసుకునే ఒక ప్రక్రియ 1993లో ప్రారంభమైంది. 1993లో వచ్చిన ఆ ఆదేశాలు రాష్ట్రంలో పున్న అన్ని పురపాలక సంఘాలలో అమలయ్యాయి, ఒక్క గ్రేటర్ హైదరాబాదు మునిసిపల్ కార్బోరేషనులో తప్ప. అప్పుడు కొందరు హైకోర్టుకు వెళ్లడం, అనేక వివాదాలలో చిక్కుకోవడం, హైకోర్టు ఉత్తర్వులు ఇస్తేదాని మీద ఎంసిహాచ్ వారు సుఫ్రిం కోర్టుకు వెళ్లడం, సుఫ్రిం కోర్టు హైకోర్టు ఇచ్చిన ఆదేశాలను ప్రక్కడాన్ చేయడం పంటి కార్బుక్మాలు ఇస్టటి వరకూ కొసపాగాయి. ఆ తరువాత హౌతుబద్ధతతో కాని, లేకపోతే శాస్త్రీయ పద్ధతిలో కాని టాక్సులు పనూలు చేయాలనే విషయంలో ఎంసిహాచ్లో కూడా పెద్దగా ప్రయత్నం జరగలేదు.

అంటే రాష్ట్ర వ్యాప్తంగా ఇది అమలు జరిగినప్పటికి ఒక్క ఎంసిహాచ్లో మాత్రమే అమలు జరగలేదు. 1999–2000 సంవత్సరంలో మాత్రమే ఎంసిహాచ్ వారు సెల్ఫ్ అసెన్‌మెంట్ అనే విధానాన్ని అమలులోకి తీసుకురావడం జరిగింది. వారి రెవిస్యూలు తగ్గడంతో ఒక కొత్త విధానాన్ని పెట్టుకుని, స్లామ్ ఏరియాలలో ఇంత ఎన్విఫ్ టికి ఇంత, అదర్డాన్ స్లామ్ ఏరియాలలో ఎన్విఫ్ టికి ఇంత అమోంట్ అని, ప్రోఫ్ ఏరియాలలో ఎన్విఫ్ టికి ఇంత అమోంట్ అని ఫిక్స్ చేసి పన్నులు వేయడం జరిగింది. ఈ విధంగా చేయడం కరిక్క కాదు, రాష్ట్ర వ్యాప్తంగా ఏ పద్ధతి అయితే అమలులో పుందో ఆ పద్ధతినే అమలు చేయాలని గ్రేటర్ హైదరాబాదు మునిసిపల్ కార్బోరేషను వారు ప్రభుత్వానికి ఒక లేఖ వ్రాయడం జరిగింది, అది ప్రస్తుతం ప్రభుత్వ పరిశీలనలో పుంది. ప్రభుత్వం అధ్యయనం చేసిన తరువాత గ్రేటర్ హైదరాబాదు మునిసిపల్ కార్బోరేషను ఏ పద్ధతిని అనుసరించాలి, ఏ విధంగా ఈ పన్నులు తీసుకోవాలనే దాని మీద ప్రయత్నాలు చేస్తాము.

డా. కె. నాగేశ్వర్ : మునిసిపాలిటీలకు వచ్చే స్టోల్యూటర్ పీర్ ఇచ్చారా లేదా అని అడిగాను. దానికి మంత్రి గారు నుంచి సమాధానం లేదు. మంత్రి గారు సమాధానంలో ఇంకా ఏమన్నారంటే, పన్నులు పెంచడం విషయంలో రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి సంబంధం లేదు, గ్రేటర్ హైదరాబాదు మునిసిపల్ కార్బోరేషనుకు ఒక ఎలక్షెడ్ బాడీ పుంది కాబట్టి వారే నిర్దయించుకుంటారని అంటున్నారు. మరొకవైపు పన్నుల రేట్ల రేపస్ట్రైజేషన్ గురించి కమీషనర్ గారు ప్రభుత్వానికి వ్రాసారు, దానిని పరిశీలిస్తున్నామని అంటున్నారు. అప్పుడు మంత్రి గారు గ్రేటర్ హైదరాబాదు మునిసిపల్ కార్బోరేషనుకు ఎలక్షెడ్ బాడీ పుంది కాబట్టి నాకు వ్రాయకూడదని చెప్పి నిర్దయాన్ని కార్బోరేషనుకే వదిలిపెట్టపచ్చ కదా. వారి లేఖను తిరిగి వంపించవచ్చును కదా.

శ్రీ ఆనం రామనారాయణ రెడ్డి : సర్, పెద్దలు నాగేశ్వర్ గారికి తెలియని విషయం కాదు. ఆస్తి పన్నును పెంచే అధికారం కార్బోరైపసుకే పుంది కాని ప్రభుత్వానికి కాదు. అయితే గతంలో కోర్టు అదేశాల అంశం, ఇవన్నీ వచ్చినపుడు వీళ్లు శాప్రభుత్వంగా కాకుండా పన్నుల వసూలు ప్రక్రియను పెల్లు అసెన్సెమెంట్ సిస్టమ్లో పెట్టుకుని, డోమెస్టిక్ కు ఇంత, కమర్సియల్ కు ఇంత, నాన్ కమర్సియల్ కు ఇంత అనే టాక్సు పద్ధతి పెట్టుకున్నారు. అప్పుడు ప్రభుత్వానికి నాన్ కమర్సియల్ అంటే గృహవాసాలకు వేసే పన్ను మీద చాలా అభ్యంతరాలు వచ్చాయి. ప్రభుత్వానికి ఫీర్యాదులు వచ్చినపుడు, ప్రభుత్వంలో ఒక నిర్ణయం తీసుకుని కమర్సియల్ కాంప్లెక్సులకు మాత్రమే 50 శాతం క్యాప్ పెట్టుకుని టాక్సులు వేయండి, నాన్ కమర్సియల్ కు, అంటే, డోమెస్టిక్ పద్ధతిలో పున్న వాటికి ఎటువంటి పన్ను పెంచకూడదని ప్రభుత్వం ఆదేశాలు ఇచ్చింది.

ఆ ఆదేశాల అమలును ఆ రోజు అప్పుచేయమని ఇచ్చాము. ఈ రోజు దానిని తొలగించండి, రేపహలైజేషన్ చేయవలసిన అవసరం పుండని అంటే, నేను ఒక్క విషయం గౌరవ సభ్యులకు తెలియజేస్తున్నాను. గ్రేటర్ హైదరాబాదు మునిసిపల్ కార్బోరైపసు అయిన తరువాత, పాత ఎనిసిహాచీలో ఒక పద్ధతి పుంది. అట్లాగే ఈ శాస్త్రీయ పద్ధతి, గ్రేటర్ హైదరాబాదు మునిసిపల్ కార్బోరైపసులో కలిసిన 12 మునిసిపాలిటీలలో కూడా ఈ పద్ధతిని అమలు చేసారు. ఇప్పుడు ఈ 12 మునిసిపాలిటీలు గ్రేటర్ హైదరాబాదు మునిసిపల్ కార్బోరైపసులో కలిసాయి. వారు శాస్త్రీయ పద్ధతిలో పన్నులు వసూలు చేస్తున్నారు. వీరు శాస్త్రీయ పద్ధతిలో కాకుండా, పెల్లు అసెన్సెమెంట్ పద్ధతిలో పన్నులు వసూలు చేస్తున్నారు. ఒక చోట ఒక పద్ధతి, ఇంకోక చోట ఇంకోక పద్ధతి పుంది కాబట్టి గ్రేటర్ హైదరాబాదు మునిసిపల్ కార్బోరైపసు మొత్తానికి ఒకే విధానం అమలులోకి తీసుకురావాలనే ఉచ్చేశ్యంతో మాకు ఆదేశాలను ఇవ్వండి అని ప్రభుత్వాన్ని కోరడం జరిగింది. ఆ విషయం పరిశీలనలో పుంది. పరిశీలన పూర్తయ్యాక ఏ రకమైన ఆదేశాలు ఇవ్వాలో ఆ రకంగా వారికి ఆదేశాలను ఇవ్వడం జరుగుతుంది.

దళితులు, గిరిజనులకు సంబంధించిన నిధుల మళ్లింపు

ప్రశ్న నెం. 115 (3848)

సర్వశ్రీ పువ్వాడ నాగేశ్వర రావు (అసెంబ్లీ), పోచించెడ్డి సుబ్బారెడ్డి (కడప, అనంతపూర్, కర్నూల్), జల్లి విల్సన్ (అసెంబ్లీ).

గౌరవనీయులైన సాంఖీక సంక్లేషమ శాఖా మంత్రి గారు దయచేసి ఈ క్రింది సమాచారం తెలియజేస్తారా ;

- (అ) దళితులు, గిరిజనుల కోసం బడ్జెటులో కేటాయించిన నిధులను ఇతర ప్రయోజనాలకు మళ్లిస్తున్నారన్న విషయం వాస్తవమేనా ;
- (అ) నిధుల మళ్లింపును నియంత్రించడానికి, నోడల్ వ్యవస్థను ఏర్పాటు చేయడం కోసం జిభను జారీ చేయడముయిందన్న విషయం వాస్తవమేనా;
- (ఇ) అయితే ఈ విషయంలో తీసుకుంటున్న చర్యలేమిటి ?

సాంఘిక సంక్షేమ శాఖా మంత్రి (శ్రీ పిల్లి సుభావ్ చంద్రబోస్):

- (ల) లేదండీ
- (అ) లేదండీ. ఆయా ఎన్సిఎస్‌పి, టిఎస్‌పి సక్రమ అమలు కోసం, ముఖ్యంగా కేటాయింపు వ్యయాన్ని సమీక్షించి, పర్యవేక్షించడానికి ఎన్సిఎస్‌పి విషయంలో గౌరవ సాంఘిక సంక్షేమ శాఖ మంత్రి అధ్యక్షతన, టిఎస్‌పి విషయంలో గౌరవ గిరిజన సంక్షేమ శాఖ మంత్రి అధ్యక్షతన 5-11-2007 తేదీన సాంఘిక సంక్షేమ (ఎన్సిపి 1) శాఖ, ఎంఎస్ నెం .117 జిబలో ఒక నోడల్ ఏజన్సీని ఏర్పాటు చేయడమయింది.
- (ఇ) ఈ ప్రశ్న ఉత్పన్నం కాదు.

శ్రీ జల్లి విల్సన్ : అధ్యక్షా, మేము ప్రశ్నలో నోడల్ వ్యవస్థను ఏర్పాటు చేయడం కోసం జిబను జారీ చేసారా అని అడిగాము. కానీ నారు ఇచ్చిన సమాధానంలో ‘నోడల్ ఏజన్సీని ఏర్పాటు చేయడమయింది.’ అని అన్నారు. మేము నోడల్ వ్యవస్థ అంటే నారు నోడల్ ఏజన్సీకి మాత్రమే జిబ ఇచ్చామని పదాల పంక పెట్టి ఈ సమాధానం తప్పించుకోవాలనే అలోచన ప్రభుత్వానికి పున్రథ్యాగా నాకు అనిపిస్తోంది. మొదటి ప్రశ్నలో గిరిజనులు, దభితులు కోసం బడ్జెటులో కేటాయించిన నిధులను దారి మళ్ళిస్తున్నారు, అని సక్రమంగా వినియోగం జరగడం లేదనేది ఈనాడు పున్న అందోళన. కానీ ఏ శాఖలో ఎంతెంత భర్తు పెట్టారు, జనాభా ప్రాతిపదికన భర్తు పెట్టారా లేదా అనేది నా మొదటి ప్రశ్నలోని సారాంశం .

జలయిష్ణం, అర్ అండ్ బి, తదితర శాఖలకు మళ్ళించినట్లుగా మాకు అర్థమవుతోంది. అట్లానే ఈ నిధుల వినియోగం కానీ, వాటిని పర్యవేక్షించడానికి కానీ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఒక అపెక్ష బాడీని ఏర్పాటు చేసింది. ఆ అపెక్ష బాడీ పనిచేస్తున్నదా ? పని చేస్తే, దాని యొక్క సూచనలు, రికమండెషప్స్తో ఏమైనా ఒక నిపేదికను ప్రభుత్వం ముందు పెట్టిందా ? ఒక వేళ పెట్టినట్లయితే, వాటిని సభ ముందు వెంటనే పెట్టాలని కోరుతున్నాను. అట్లానే కేంద్ర ప్రభుత్వం విడుదల చేసిన నిధులన్నీ సక్రమంగా భర్తు చేస్తున్నారా లేదా అనేది సభ ముందు వివరాలు పుంచాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ పిల్లి సుభావ్ చంద్రబోస్ : చైర్మన్ సర్, నోడల్ ఏజన్సీ ఫర్ ఎఫ్టీవ్ ఇంప్లిమెంటేషన్ అఫ్ ది ఎన్సి, ఎన్సటి ఫండ్స్. 2007వ సంవత్సరంలో డా. షైఖ్ రాజశేఖర రెడ్డి గారు ముఖ్యమంత్రిగా పున్రథ్యాగ ఎన్సి ఎన్సటి నిధులు ప్రాపర్గా భర్తు కావడంలేదని, గత 10 సంవత్సరాలు, అంత కంటే ముందుగా అనేక ఫిర్యాదులు వచ్చిన మీదట, 2007లో ఒక నోడల్ ఏజన్సీ వచ్చిన తరువాత, ఆ ఎక్స్‌పిండిచర్లో కొంచం మెరుగైన ఫలితాలు వచ్చాయి.

ఉ. 10.40

నోడల్ ఏజన్సీలు ఏర్పాటు చేయకముందు 2.71, 4.18, 3.45, 5.96 శాతాలు ఎక్స్‌పిండిచర్ వస్తోంది. ప్లానింగ్ కమీషన్ యొక్క ఆదేశాలకు, చేస్తున్న ఎక్స్‌పిండిచర్కూ ఏవిధమైన సంబంధం లేదు కాబట్టి దాన్ని మెరుగుపరచడానికి విస్తృతంగా నోడల్ ఏజన్సీలను ఏర్పాటు చేశాము. తరువాత 2006-07 లో 13.01 శాతం ఎక్స్‌పిండిచర్ వచ్చింది. 2007-08 లో 14.10 శాతం, 2008-09 లో 11.63 శాతం వచ్చింది. అంటే గతంలో కంటే కొద్దిగా తగ్గింది. ఈ సంవత్సరం డిసెంబరు వరకూ 9.53 శాతం ఎక్స్‌పిండిచర్

వచ్చింది. ఈ నోడల్ ఏజనీ ఇప్పటికే ఆరుసార్లు సమావేశం అయింది.గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారి అధ్యక్షతన APEX కమిటీ కూడా 5 సార్లు సమావేశం జరిపి నోడల్ ఏజనీలోని ఫండ్సును ఎస్సి, ఎస్టోలకు కేటాయించి, వాటిని సక్రమంగా వినియోగించడానికి ఎఫ్ట్యూన్ మెజర్సును తీసుకోమని అధికారులకు ముఖ్యమంత్రిగారు ఆదేశాలివ్వడం జరిగింది. తదనుగుణంగా దానిని టైం టు టైం పర్యవేక్షించడం జరుగుతేంది. అందుమూలంగానే గతంలో జరిగిన లాప్టోప్ పూర్తిగా తొలగి Special Component Plan (SCP) కు సంబంధించి ప్రస్తుతం 13, 14 శాతం ఎక్కుపెండిచర్ ఇన్కర్ అపుతోంది. గౌరవ సభ్యులు అడిగినట్లు ఏ శాఖ ఎంత ఎక్కుపెండిచర్ అనేటువంటి సమాచారం పంపుటకు మాకు ఎటువంటి అభ్యంతరం లేదు. తప్పకుండా పంపిస్తాము. గతంలో కంటే ఇప్పుడు ఎంతో మెరుగైన ఫలితాలు కనిపిస్తున్నాయి. ట్రైబల్ విషయంలో చూసుకుంటే 2002-03 లో 6.11 శాతం 2003-04 లో 6.55 శాతం 2004-05లో 7.48 శాతం 2005-06 లో 5.78 శాతం 2006-07 లో 7.89 శాతం 2007-08 లో 8.77 శాతం 2008-09 లో 6.60 శాతం, ఈ సంవత్సరం డిసెంబరు వరకూ 7.21 శాతం ఉన్నది. నోడల్ ఏజనీలు పెట్టిన తరువాత మెరుగైన ఫలితాలు రావడం జరుగుతేంది. ఇప్పటికే నేను ఆరుసార్లు, ట్రైబల్ వెల్ఫేర్ మినిస్టరు గారు ఆరుసార్లు, APEX కమిటీ తరఫున గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారు అయిదుసార్లు పర్యవేక్షించడం జరిగిందని గౌరవ సభ్యులకు తెలియజేస్తున్నాను.

శ్రీ జూపూడి ప్రభాకర రావు (నామినేటెడ్) : అధ్యక్షా, కేంద్రప్రభుత్వం యొక్క రూల్సు ప్రకారం 16.2 శాతం నిధులు మన రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి పస్తున్నాయి. ఈ పచ్చే నిధులను మనకున్న అన్ని శాఖలకు ఆయా పర్సంటేచీ ప్రకారం వెల్ఫేర్ మెజర్సు తీసుకోవాలి. పీటికి ఈ నోడల్ ఏజనీలనుండి నిధులను పూలాప్ చేసి సోపల్ వెల్ఫేర్ మినిస్ట్రీ ద్వారా ఈ సాముసు ఖర్చుపెట్టి తద్వారా అభివర్ధి చేసి ఉద్దేశమేదైనా ఉన్నదా అని తమ ద్వారా మంత్రిగారిని అడుగుతున్నాను.

శ్రీ కందుల లజ్జీ దుర్దేశ్ ప్రసాద్ (అసెంబ్లీ) : అధ్యక్షా, 1999 నుండి 2009 వరకు దశాబ్దకాలాన్ని తీసుకొని, దానిని రెండుగా నిడగొట్టి దఖితుల, ఆదివాసీల సమగ్రాభివృద్ధి కోసం గానీ, విద్యావ్యాప్తి కోసం గానీ ఎంత ఖర్చుపెట్టారనే కంపారిటివ్ స్ట్రోట్మెంట్ ఉన్నదా, ఉంటే దానిని సభకు తెలియజేయవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

డా. మనాల పద్మజ (అసెంబ్లీ) : నోడల్ ఏజనీలు, అప్పుకు కమిటీ ఇప్పటివరకు అయిదుసార్లు, ఆరుసార్లు మీటింగ్సు పెట్టాయని అన్నారు, కానీ ఇప్పటివరకు 14 శాఖలకు సంబంధించి ఉప ప్రణాళికలకు కింద నిధులు జమ చేయలేదన్న విషయం వాస్తవమేనా? మొదటి ప్రత్యక్షకు సంబంధించి కూడా నిధులు దుర్వినియోగం అపుతున్న విషయ వాస్తవమేనా అని అడిగితే లేదన్నారు, అది సత్యచూరమైన విషయం. ఇవాళ పీపర్లో కూడా చూశాము, హస్పిస్ట్సాగర్ జలాల శుధి కోసం, బోటర్ రింగ్ రోడ్స్ తదితర కార్బ్రూక్షమాల కోసం వందల కోట్ల రూ.లు నిధులను మళ్ళించి నిధులను దుర్వినియోగం చేసిన మాట వాస్తవం కాదా అని అడుగుతున్నాను. ఉప ప్రణాళికలోని నిధులను ఖర్చు చేయలేని ప్రభుత్వ శాఖలు మిగిలిన నిధులను నోడల్ ఏజనీలకు అప్పగించాలి. దాని ద్వారా ఎస్సిలకు సంబంధించి మంచి పథకాలను రూపొందించి వాటిని అభివృద్ధి చేయాలి. ఇంతవరకూ అటువంటిని ఏమైనా చేశారా? అలాగే రాష్ట్ర ఎస్సి కార్బోరైప్స్ నుండి ఎస్సిలకు స్వయం ఉపాధి పథకాన్ని మంజూరుచేయడానికి కేంద్రం ప్రత్యేక సహాయం కిందం రూ.23కోట్లు

మంజూరుచేసిన విషయం వాస్తవమేనా? అయితే ఇప్పటివరకు ఎంతమందికి స్వయం సహాయక ఉపాధి అవకాశాలు చూపించారో తెలియచేయవలసిందిగా మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

శ్రీ పిల్లి సుభావ్ చంద్రబోస్ : గౌరవ సభ్యుల దుర్దేష్ గారు అడిగినట్లు 1999 - 2000 నుండి 2003-04 వరకు సోపల్ పెల్ఫీర్ డిపార్ట్మెంట్‌కి రూ. 3,051.80 కోట్లు కేటాయిస్తే 2004-05 నుండి 2009-10 వరకూ రూ.8,984.79కోట్లు బడ్జెట్‌లో కేటాయించారు. దాదాపు అయిదువేల కోట్ల రూ. లు పెరిగింది. దళితుల విద్యాభివృద్ధికి గానీ, ఇతర అవసరాలకు గానీ కేటాయించిన నిధులన్నింటి గురించి కంపారిటివ్ ప్రైట్‌మెంట్ అడిగారు. కొంతవరకు నేను సంకీర్ణంగా సభ దృష్టికి తీసుకువస్తాను. విద్యార్థులకు హాస్టల్స్ చాలా ప్రధానమైనవి. 2004 సంవత్సరానికి ముందు 2,312 హాస్టల్స్ ఉండేవి. తరువాత, డా. రాజశేఖరరెడ్డి గారు అధికారం చేపట్టిన వెంటనే 46 కొత్త హాస్టల్స్ మంజూరు చేశారు. ఇప్పుడు మొత్తం 2,358 ఉన్నాయి. అదే విధంగా గతంలో 78 కాలేజీ హాస్టల్స్ ఉండేవి. తరువాత 46 కొత్త కాలేజీ హాస్టల్స్ మంజూరు చెయ్యడం జరిగింది. గత సంవత్సరం ఎస్టీ బాలబాలికలకు 400 కాలేజీ హాస్టల్స్ మంజూరు చెయ్యడం జరిగింది.

(సభ్యుల హార్షధావాలు)

మెన్ ఛార్టీలను చూసుకున్నట్టుతే గత 5 సంవత్సరాలలోనే 60 శాతానికి పైగా పెంచడం జరిగింది. హాస్టల్స్ రిపీర్ వరకు గతంలో సంవత్సరానికి ఒక కోటి రూపాయలు మాత్రమే ఇవ్వడం జరిగింది. కానీ గత అయిదు సంవత్సరాలలో రూ.98.25 కోట్లు హాస్టల్ రిపీర్లకొరకు ఇవ్వడం జరిగింది. బట్టల విషయమై రెండు జతలనుండి నాలుగు జతలకు పెంచడం జరిగింది. గతంలో బెడ్‌ఫీల్డ్ రెండు సంవత్సరాలకొనారి ఇచ్చేవాళ్లు, ఇప్పుడు ప్రతి సంవత్సరం ఇస్తున్నాము.

డా. మసాల పద్మజి : (మైక్ లేదు) అడిగిన ప్రశ్నకు సమాధానమిప్పకుండా మిగిలిన విషయాలు చెబుతున్నారు మంత్రిగారు.

శ్రీ పిల్లి సుభావ్ చంద్రబోస్ : గౌరవ సభ్యులు కంపారిటివ్ ప్రైట్‌మెంట్ గురించి అడిగారు, చెబుతున్నాను మధ్యలో ఇలా అంటే ఎలా ? వినండి. విద్యా వాలంటీర్లను కూడా ఈ ప్రభుత్వం కొత్తగా కొన్ని వేలమందిని నియమించడం జరిగింది. హాడ్జ్ నిధులనుండి, నాబ్ర్ నిధులనుండి 38 రెసిడెన్టీయల్ స్కూల్స్ తీసుకోవడం జరిగింది. గతంలో ఎప్పుడూ ఇటువంటి ఆలోచన చెయ్యలేదు.

ఉ.10 .50

అధ్యక్షా, కార్పోరేట్ విద్యా సంస్థలలో 10 వతరగతి ప్రాప్తిన విద్యార్థులను చేర్చడమనేది ఒక సూతన ప్రక్రియ. గత సంవత్సరం 8325 మందిని చేర్చడం జరిగింది.

(శ్రీ దాడి వీరభద్రరావు, శ్రీమతి మసాల పద్మజి గార్ల నుండి అడిగన ప్రశ్నకు సమాధానం చెప్పకుండా మిగతా విషయాలన్నింటిని చెబుతున్నారంటూ అంతరాయం)

శ్రీ పిల్లి సుబ్రాం చందబోన్ : అధ్యక్షా, ఇవతల ప్రక్కన ఉన్న సభ్యులడిగిన దానికి సమాధానం చెబుతున్నాను. చెప్పింది వినే ఓహిక ప్రతిపక్ష సభ్యులకు లేకపోతే ఎలా? అభివృద్ధి చేసిన పనుల గురించి అడిగిన దానికి సమాధానం చెబుతున్నాను. దీనిలో తప్పు ఏముంది? కంపారిటివ్ స్టేట్మెంట్ దుర్దేశ్ ప్రసాద్ గారు అడిగారు కాబట్టి వాస్తవాలను చెబుతున్నాను. సభ్యులు అలా బాధ పడితే ఎలా? వినడానికి ఇట్టుంది ఏమిలి?

శ్రీ దాడి వీరభద్రరావు : (మైక్ లేకుండా) అధ్యక్షా, మ్యాచ్ ఫిక్సీంగ్లా ఉంది. మేము అడిగింది ఒక్కట్టతే, మంత్రి గారి సమాధానం వేరే విధంగా ఉంది కాబట్టి ఖచ్చితంగా మ్యాచ్ ఫిక్సీంగ్.

(గౌరవ సభ్యులు శ్రీ కందుల లక్ష్మీ దుర్దేశ్ ప్రసాద్ గారి నుండి మ్యాచ్ ఫిక్సీంగ్ అంటారా అంటూ అంతరాయం)

మిస్టర్ చైర్మన్ : దుర్దేశ్ ప్రసాద్ గారు దయచేసి కూర్చోండి.

(ప్రతి పక్ష సభ్యుల నుండి అంతరాయం)

శ్రీ దాడి వీరభద్రరావు : (మైక్ లేకుండా) అధ్యక్షా, నాకు మాట్లాడడానికి అవకాశం ఇవ్వండి. అధ్యక్షా, అధికార పక్ష సభ్యులు మమ్ములను బెదిరిస్తారా? మీరు మాకు ప్రాటెక్షన్ ఇవ్వరా?

మిస్టర్ చైర్మన్ : మంత్రి గారు మాట్లాడతారు కాబట్టి దయచేసి కూర్చోండి.

(ప్రతి పక్ష సభ్యులు తమ తమ స్థానాలలో నిలబడి తాము అడిగిన ప్రశ్నకు సమాధానం ఇవ్వాలని కోరడం జరిగింది.)

(శ్రీ బూదాటి రాధాకృష్ణయ్య గారి నుండి మరల అంతరాయం)

(అనంతరం అధికార పక్ష సభ్యులు మమ్ములను బెదిరిస్తున్నారు. ప్రతి వాళ్ల మమ్ములను బెదిరించడమేనా.. మీరు మాకు రక్షణ కల్పించరా అంటూ ప్రతిపక్ష సభ్యులు వెల్లోకి వెళ్లారు. అధికార పక్ష సభ్యుల దొర్జస్యం సశించాలంటూ నినాదాలు చేయసాగారు)

MR. CHAIRMAN: Now, the House is adjourned for 15 Minutes.

(Then the House adjourned at 10.54 a.m., for fifteen minutes break)

మ.1.10

**(THE HOUSE REASSEMBLED AT 1.16 P.M)
(HON'BLE CHAIRMAN IN THE CHAIR)**

MR.CHAIRMAN: Q. Nos. 3984 (114), 4028 (116)and 4037 (117) are postponed at the request of the Members. Remaining Questions are deemed to have been answered.

CORRUPTION IN STATE CO-OPERATIVE OIL SEEDS GROWERS FEDERATION

Q. No. 118 (3938)

SRI JUPUDI PRABHAKARA RAO

WILL THE MINISTER FOR AGRICULTURE BE PLEASED TO STATE:

- a) Whether it has been brought to the notice that the officials in the Andhra Pradesh State cooperative Oil Seeds Growers Federation are resorting to corruption to the tune of crore of rupees;
- b) If so, the action taken against them.
- c) Whether it is a fact that the said officials are forcibly collecting crores of rupees during the transactions such as supply of seeds and oil palm plants on subsidy purchase of oil packing material and stationery, printing works, advertisements, transport, construction of plants including transfers and appointments of employees etc; and
- d) If so the action taken in the matter?

MINISTER FOR AGRICULTURE (SRI N.RAGHUVEEERA REDDY) :

- a) No Sir,
- b) Does not arise
- c) No Sir,
- d) Does not arise.

MINIMUM SUPPORT PRICE FOR PALM OIL

Q. No. 119 (3817)

SRI POTLA NAGESWAR RAO, SRI BALASANI LAXMINARAYANA (MAHABOOBNAGAR), SRI BODAKUNTI VENKATESWARLU (ASSEMBLY):

WILL THE MINISTER FOR AGRICULTURE, HORTICULTURE BE PLEASED TO STATE:

- a) whether it is a fact that Oil Palm is being imported from Malaysia;
- b) Whether it is also a fact that MSP (Minimum Support Price) fixed for Oil Palm is not under implementation in Andhra Pradesh; and
- c) If so, the action taken to keep-up MSP (Minimum Support Price) and to provide incentives for the same?

MINISTER FOR AGRICULTURE, HORTICULTURE (SRI N.RAGHUVEEERA REDDY) :

- a) Yes, Sir.
- b) Government of India has no sanctioned Minimum Support Price for Oil Palm.
- c) However, the Government is implementing Market Intervention Scheme (MIS) for Oil Palm.

INSURANCE CARDS FOR BUILDING CONSTRUCTION WORKERS

Q. No. 120 (3644)

SRI KANDULA LAKSHMI DURGESH PRASAD;

WILL THE MINISTER FOR CO-OPERATION, LABOUR AND EMPLOYMENT,
BE PLEASED TO STATE:

- a) whether it is a fact that Insurance Identity cards are being issued for the Building Construction Works;
- b) If so, District wise details of number of cards issued in the State so far;
- c) whether it is also a fact that Insurance identity Cards have not been issued in East Godavari District even though thousands of workers have registered their names; and
- d) If so, the action being taken in this regard?

MINISTER FOR CO-OPERATION, LABOUR AND EMPLOYMENT (SRI R.VENKAT REDDY):

- a) Yes Sir.
- b) The District-wise Identity Cards issued are placed on the Table of the House
- c) 5,000 Identity cards have been issued to workers in East Godavari District, out of 1,02,819 registered workers as beneficiaries under the Building & Other Construction Workers Act, 1996.

(ANNEXURE)

- d) The Commissioner of Labour have been requested to expedite the process of issue of ID Cards to all workers in the District.

(టిడిపి సభ్యులు పోడియం వద్దకు వచ్చి సభ్యులకు రక్షణ కల్పించాలి, ని వాంట్ ప్రాపెక్షన్ అని నినాదాలు చేశారు.)

MR.CHAIRMAN: Now, Special Mention by Mr. Dadi Veerabhadra Rao. He is not in the seat. Now, we will take up petitions.

అరీల పమర్పణ

శ్రీ పువ్వాడ నాగేశ్వరరావుః రాష్ట్రంలో హౌర్త్ అసిస్టెంట్స్, ఎ.ఎస్.ఎం . ఫార్క్సిస్సులు ల్యాబ్టెక్నిషియన్, స్టాఫ్ సర్పులు 7500 మందికి 8 సంవత్సరాల నుండి జీతాలు రావడం లేదు. వారందరికీ జీతభట్టాలు ఇవ్వాలని కోరుతూ ఇచ్చిన పిటిషన్సు మీకు పమర్పిస్తున్నాను.

(పిటిషన్సు పంపారు.)

శ్రీ జి. తిప్పణ్ణామి (అసెంబ్లీ) : అధ్యక్షా, గ్రామీణ ఉపాధి హామీ పథకంలో నాలుగు సంవత్సరాల నుండి కాంట్రాక్ట్ పద్ధతిపై పని చేస్తున్న 6000 మంది ఉద్యోగుల సర్వీసులను క్రమబద్ధికరించవలసిందిగా కోరుతూ అడిషనల్ ప్రోగ్రామ్ అఫీసర్ అసోసియేషన్ సికింద్రాబాదు వారు ఇచ్చిన పిటిషన్సు తమకు పంపిస్తున్నాను.

(పిటిషన్సు పంపారు.)

(తీర్ప అంతరాయం)

శ్రీ దాచూరి రామిరెడ్డి (ప్రకాశం, నెల్లూరు, చిత్తూరు) : ప్రకాశం జిల్లాలో రెగ్యులర్ సెకండరీ గ్రేడ్ పోస్టులలో నియమించబడిన ముగ్గురు టీచర్లకు నెతు రు.398ల వేతనంపై పనిచేస్తున్నారు. వారిని స్పెషల్ టీచర్ ర్సగా భర్తీ చేయడం జరిగింది. కానీ అలా కాకుండా తమను రెగ్యులర్ సెకండరీ గ్రేడ్ టీచర్లుగా గుర్తించి, వారికి స్పున్న విధంగానే తమకు వేతనాలు చెల్లించబడేలాగ ఉత్తర్వులు ఇప్పించాలని కోరుతూ పెట్టుకున్న పిటిషన్సు తమకు పంపుతున్నాను.

(పిటిషన్సు పంపారు.)

(అంతరాయం)

శ్రీ చేరుపల్లి సీతారాములుః సర్ హాస్ ఆర్డర్లో లేదు. ఎలా మాట్లాడాలి సర్.

అధ్యక్షుడు, గుంటూరు జిల్లా పేమారు నియోజక వర్గంలో అనేక గ్రామాలలో సుమారు 5వేల ఎకరాల మెట్ట భూమిలకు సాగునీటి పథకానికి నిధులు మంజారు చేయమని మరియు గత సంవత్సరం అక్షోబర్లో సంభవించిన వరదలకు పంటలు దెబ్బతిన్న రైతులకు స్ఫూషపరిహారం ఇవ్వాలని రైతులు పెట్టుకున్న పిటిషన్సు తమకు పంపిస్తున్నాను.

(పిటిషన్సు పంపారు.)

(టిడిపి సభ్యులు పోడియం వద్దకు వచ్చి సభ్యులకు రక్షణ కల్పించాలి, వివాంట్ ప్రాటఫ్స్ అని నినాదాలు చేశారు.)

సభా సమస్కంలో పెట్టిన పత్రం

MR. CHAIRMAN: All the papers are deemed to have been laid on the Table of the House.

- 1) A copy of the 88th Annual Report and Accounts of the Singareni Collieries company Limited for the year 2008-2009, as required under Section 619-A of the Companies Act, 1956.

సభా కార్యక్రమం

శ్రీ ఎన్. రఘునీరారెడ్డి: అధ్యక్షుడు, హోన్ జరగడానికి అవకాశం కల్పించనుని కోరుతున్నాను. ఇది వద్దతి కాదు. అందరి సభ్యుల హక్కులను హరించేదిగా ఉంది.

మ. 1.20

అందరి సభ్యుల యొక్క హక్కులను హరించే కార్యక్రమం జరుగుతున్నది. 90 మంది సభ్యుల హక్కులను హరించే విధంగా ప్రవర్తిస్తున్నారు.

(సభ్యులకు రక్షణ కల్పించాలి, ప్రతిపక్ష సభ్యుల హక్కులను కాపాడాలి, పుయ్ వాంట్ ప్రాటఫ్స్ అని టిడిపి సభ్యులు పోడియం వద్ద నినాదాలు చేయసాగారు)

MR. CHAIRMAN: Reply by the Hon'ble Chief Minister on General Discussion on Budget for 2010-2011 will be taken up at 6.00 P.M. today.

Now, the House is adjourned to meet again in the evening at 6.00 p.m.

(Then the House adjourned at 1:21 p.m., to meet again in the evening at 6.00 p.m i.e. on 5th March, 2010)

సా. 6.00

(THE HOUSE RE-ASSEMBLED AT 6.00 P.M.)
(HON'BLE CHAIRMAN IN THE CHAIR)

MR. CHAIRMAN: Now reply by the Chief Minister on budget

శ్రీ దాడి వీరభద్రరావుః అధ్యక్షా, జనరల్ సబైప్స్. ఇక్కడ కొన్ని సంఘటనలు ఉచయం జరిగాయి. దానిని రెగ్యులెట్ చేయవలసిన అవసరం ఉంది. సభ నిర్వహణలో కొన్ని ఇంబ్యూందులు ఎదురుపుతున్న విషయం చెప్పడం జరిగింది. మాకు సరైన రక్షణ కావాలని కోరడం జరిగింది. నేను వివరాలకు పోసు. ఏది ఏమయినపుటికి ముఖ్యమంత్రిగారు వచ్చారు. వారితో సంప్రదించాలని అనుకోన్నాము. వారితో ఈ విషయాలు చెబితే తగిన న్యాయం దొరుకుతుందని అనుకుంటున్నాము. వారి ఉపన్యాసాన్ని అడ్డుకోవాలని కాదు. వారి ఛాంబర్స్‌లో, ఉచయం జరిగిన సంఘటన గురించి సభ అయిన తరువాత వివరిస్తాము.

MR. CHAIRMAN: Right, now reply by the Chief Minister on budget

2010 – 2011 సంపత్తురానికి వార్తిక ఆదాయ వ్యయ పట్టిక (బడ్జెట్) పై ముఖ్యమంత్రి ప్రత్యుత్తరం

డా. కె. రోశయ్యా అధ్యక్షా, కౌన్సిల్‌లో పెద్దలందరూ మాటల్లాడేటప్పుడు ఇక్కడ ఉండి వినాలని ఆత్మత పడ్డాను. రెండు సభల్లో చర్చలు జరగడం, అక్కడ రిపై ఇవ్వాలనే భావనతో సమయాన్ని సర్వబాటు చేసుకోలేకపోయాను. అయినపుటికి ఈ సభలో 26 మంది గౌరవసభ్యులు మాటల్లాడినట్లుగా సమాచారం తెలిసింది. చాలా సంతోషపడ్డాను. సరిగ్గా దీనిలో సగం మంది అక్కడ మాటల్లాడారు. కంపారిజన్ కోసం కాదు. అనలు అక్కడ కూడా మాటల్లాడాలని వారికి ఉంది. లేదని చెప్పును. సమయాభావం వల్ల, ఒక్కొక్కరూ వాద ప్రతిపాదనలు, ఇతరత్రా విషయాల వల్ల ఎక్కువ సమయం వెచ్చించడంతో మాటల్లాడవలసిన వారు మాటల్లాడలేకపోయారు. ఈ సభలో 26 మంది బడ్జెట్ మీద మట్టాడారంటే ఇక్కడ సభ్యులందరికి మాడ్డాడిన, మాటల్లాడనివారందరికి ప్రభుత్వం తరఫున కృతజ్ఞతలు చెబుతున్నాము.

ప్రభుత్వం బడ్జెట్ ప్రవేశపెట్టినప్పుడు, ప్రజల నుండి రియాక్షన్ తెలుసుకోవాలనుకున్నాము. ప్రజల నుండి సేరుగా రియాక్షన్ తెలుసుకోవడం క్షప్పం. శాసనసభ, శాసన మండలి ప్రతినిధుల ద్వారా రాష్ట్ర ప్రభుత్వ బడ్జెట్ ప్రతిపాదనలు ఎలా ఉన్నాయో తెలుసుకోవాలనుకున్నాము. ముఖ్యంగా ప్రభుత్వ పనితీరు ఎలా ఉండనేది గ్రామాలలో, జిల్లాల్లో విస్తరంగా ప్రజా ప్రతినిధులు పర్యటిస్తారు కాబట్టి నీరదరికి తెలుసు. తిరిగి నాలాంటివారు నింటే ఎక్కడయినా సరిదిద్దుకోవలసిన అవసరం ఉంటే బేషభాలకు పోకుండా మేము పట్టిన కుందేలుకు మూడే కాళ్లులుని అనకుండా సరిదిద్దుకోవడానికి నాకు అభ్యంతరం లేదు. నిర్మాణాత్మకంగా పెద్దలందరూ సూచన చేస్తే వాటిని తగు రీతిలో పరిశీలన చేసి కార్బోక్రూలను సడుపుకందాము. రాష్ట్రాన్ని సోభాగ్యవంతంగా తీర్చిదిద్దుకుందాము. ఇక్కడ ఉన్న ప్రతి ఒక్కరూ ఇందుకుగాను సహకరిస్తారని ప్రార్థిస్తున్నాము. ఇక్కడ రూలింగ్ పార్టీ ప్రవేశ పెట్టినా, ప్రధాన ప్రతిపక్షమనీ, ఇంకో ప్రతిపక్షమనీ, కొద్ది మంది పెద్దలు నాగేశ్వరరావుగారులాంటి వారు ఎవరు అనేది నాకు లేదు. అందరూ కూడా గౌరవ సభ్యులే. అందరి సలహాలు విలువైనవే. వాటిని ఆలోచన చేయవలసిన అవసరం రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి ఉంది. ప్రభుత్వంలో ముఖ్యమంత్రిగా నాకు ఈ బాధ్యత ఉందన్న మాట విసయపూర్వకంగా మనవిచేస్తున్నాము. జనరల్గా బడ్జెట్ నీ ప్రవేశపెట్టినప్పుడు మనం కొన్ని ఫోకల్సీని దృష్టిలో పెట్టుకోవాలి.

ప్రపంచ వ్యాపంగా ఏర్పడిన ఆర్థిక ఒడిమడుకులు కారణం కాదు. మన దేశం కూడా ఆటుపోట్లకు గురి కావడం తప్పు లేదు. మన దేశంలో భాగమయిన మన రాష్ట్రం ఆటుపోట్లకు గురికావడం నాకు సంబంధం లేదు, మేము పర్సిఫ్ట్కుగా ఉన్నామని చెప్పడానికి ఆస్కారం లేదు. అందరూ చూసిందే. అందరికి తెలిసినదే. ఒక సంతోషకరమైన మాట ఏమిటంటే మన పరిస్థితులు కొంచెం మెరుగు కావడం ప్రారంభించాయి. ఈ

డిప్రైవ్ అనేది ఒక స్థాయికి వచ్చి ఆగిన తరువాత మల్లీ ఇంట్రావ్ చేయడానికి ఈ సంవత్సరం అంటే 2009–10వ సంవత్సరంలో 7.5 శాతానికి వృద్ధి రేటు సాధిస్తామని అంచనా వేసుకొన్నాము. కానీ వచ్చే సంవత్సరం 9 నుండి 10 శాతం వరకూ అభివృద్ధి రేటు ఉంటుందని మనకు స్థిరమైన అంచనాలు తెలుస్తున్నాయి. మొదటి మూడు నెలల్లో మన ఉత్పత్తి రంగం వృద్ధి సాధిస్తుందని భావించాము. అక్షోబర్ నుండి సవంబర్ 2009 వరకూ పూర్తిగా కోలుకొని 14.3 శాతం వృద్ధి రేటు సాధించాము. డిసెంబర్ నెలలో ఈ వృద్ధి రేటు 18.5 శాతానికి నమోదు అయింది. ఇది కొంచెం డిప్రైవ్ లో ఉన్న మనకు ఊరట కలిగించే విషయం. ఉత్పత్తి రంగాలలో కూడా మనం డబుల్ డిజిటల్ కి చేరుకొన్నాము. ప్రయత్నం చేస్తున్నాము. అది ఫలిస్తోందని చెప్పడానికి సంతోషిస్తున్నాము.

కేంద్ర ప్రభుత్వ బడ్జెటలో జీవ్సెన్సెన్యుల్యూర్ ఎం., రాష్ట్రియ క్షీ వికాస యోజన, ఏపబిపి, మొదలగు వాటికి నిధులను 2009–10కి సపరించిన అంచనాలకన్నా కొంచెం ఎక్కువగా కేంద్ర ప్రభుత్వం కేటాయించింది. రివైజ్ ఎస్ట్రోమెటల్ కేంద్ర ప్రభుత్వంలో బోదార్యంగా ఈ రాష్ట్రంలో ఉన్న సమన్వయ పట్ల అవగాహన కలిగిన మన పార్లమెంట్ సభ్యులు, శాసనసభ్యులు, శాసన పరిషత్ సభ్యులు, అన్ని పార్టీల నాయకులు వారికి తగిన సందర్భాల్లో సూచనలు చేస్తూ, తమ వంతు క్షీ చేశారు. ప్రభుత్వం కూడా రిపీటెంగా ప్రధానమంత్రి, కేంద్ర మంత్రులతో సమన్వయము తీసుకువెళ్ళడం జరిగింది. మంత్రులు కూడా ఎన్నోసార్లు వారిని కలుసుకొని చెప్పడం జరిగింది. అందుకుగాను మనం అంచనా వేసుకొన్న దానికన్నా ఎక్కువగా కేటాయించారు. 2008–09వ సంవత్సరంలో రాష్ట్ర స్వాధీన వార్షికోత్సత్త్వ వేగం తగ్గింది. అంతకుముందు 5.5 శాతానికి వచ్చింది. దానికన్నా ముందు 10.75 శాతం ఉంది. అంటే దాదాపు సగానికి వచ్చింది. గత నాలుగు సంవత్సరాల కాలంలో సగటు జీవ్సెన్సెపి, వృద్ధి రేటు 10.07 శాతం అయింది. 2004–08 మధ్య కాలంలో మన రాష్ట్రం సాధించిన సగటు జీవ్సెన్సెపి వృద్ధి రేటు 10.07 శాతం. ఇదే కాలానికి రాష్ట్రస్థాయి వృద్ధి రేటు 8.93 శాతంకన్నా చాలా ఎక్కువ. మన రాష్ట్రంలో ఇంతకుముందున్న చరిత్ర చూస్తే, రాష్ట్రసగటు వృద్ధి రేటుకన్నా మనం వేసుకబడి ఉండేవారము.

సా. 6.10

2004–08 సంవత్సరాలలో యాక్ష్యూవర్ ఫిగర్స్ లెక్క వేసుకుంటే, మనము జాతీయ స్థాయి కంటే కొంచెం మెరుగయ్యాము. సంతృప్తినిచ్చే మార్గమేమిటుంటే, మనము జాతీయ స్థాయికంటే తక్కువగా ఉండేటటువంటి అభివృద్ధి రేటును అందుకోవడమే కాకుండా, కొంచెం ముందుకు వెళ్ళగలిగామనే విషయాన్ని సభ్యులందరికి తెలియపరచడానికి సంతోషిస్తున్నాను. బడ్జెట్ ప్రిపేర్ చేసేటప్పుడు ముఖ్యంగా 7 పారా మీటర్లు మా మనసులో ఉన్నాయి. సామాన్యంగా ప్రతి ఒక్కరు ఇల్లు మానేజ్ చేసుకునే సందర్భంలో ఇంటి ఆదాయం ఎంత, ఖర్చు ఎంత, దేనికెంత ఖర్చు పెట్టాలి, పిల్లల చదువులకు ఎంత ఖర్చు పెట్టాలి, కుటుంబ పోషణకు, పౌష్టికాపరాం మొదలైన వాటికి ఎంతెంత ఖర్చు పెట్టాలని అలోచిస్తారో, అలాగే స్టేట్ బడ్జెట్ ప్రిపరేషన్లో కూడా ఇటువంటి ఎక్స్ప్రెస్జ్ చేయడం పరిపాటి. సభ్యులు వీరభద్రరాపుగారు కూడా ఈ విషయంలో అనుభవం కలిగిన వారే. అలాగే మిగిలిన సభ్యులందరూ అనుభవం ఉన్నటువంటి వారే. ఈ ఎక్స్ప్రెస్జ్ చేసేటప్పుడు జీవ్సెన్సెపిలో స్థిరంగా 9 శాతం వృద్ధి రేటు సాధించడమనేది ఒక ప్రధాన లక్ష్యం. అంటే 9 శాతానికి తగ్గకుండా వృద్ధి రేటుని సాధించాలి. రెండవది నాణ్యమైన విద్యా, పైద్య సౌకర్యాలు ప్రజలందరికి అందుబాటులో అమర్చడం. మూడవది వ్యవసాయం, ఉత్పత్తి, సేవా రంగాలలో లాభసాధి అవకాశాలను సృష్టించడంతోపాటు, పెట్టుబడులను ప్రోత్సహించడం. ప్రతి కుటుంబంలో ఒకరికి కనీసం సముచిత వేతనంతో ప్రతి సంవత్సరం కూడా నూరు రీజల వరకు ఉపాధి సౌకర్యం కల్పించడమనేది మన రాష్ట్ర ప్రభుత్వ లక్ష్యాలు. ఎన్అర్ఇషి

ప్రోగ్రాం దేశ వ్యవస్థంగా అమలవుతున్నప్పటికీ మన రాష్ట్రంలోనే కేంద్ర ప్రభుత్వం తోడ్వాటుతో ఎక్కువగా మనకు కావలసిన ప్రజా సౌకర్యాలను ఒనగూర్చుకోగలుగుతున్నామని మీ అందరికి తెలుసు. ఇందులో మన రాష్ట్రం ప్రథమ స్థానంలో ఉంది. అలాగే 2010-11కి కూడా మన రాష్ట్రానికి రూ.10 వేల కోట్లు ఇస్తామనుకోవడం సాధ్యం కాదు కానీ, అంధ్రప్రదేశ్ పట్ల మాకున్నటువంటి అభిప్రాయంతో రూ.5 వేల కోట్లు ఇస్తాము. కాబట్టి ఈ సెంట్రల్ గవర్నమెంట్ స్థిర్మున్ ఏవైతే ఉన్నాయో, వాటి క్రింద స్థిర్మున్ తయారు చెయ్యండి, నెక్స్ప్లైం మాగ్నిమమ్ సహార్పు చేస్తామని ప్రథాన మంత్రి మనోహర్ సింగ్ గారే స్వయంగా చెప్పారు. అన్ని డిపార్ట్మెంటులకు చెప్పుతామని కూడా ఆయనే స్వయంగా అన్నారు. ఈ కార్బూక్మాలను మీరు ప్రజెంట్ చేసే ముందు ఒక ఫార్మేట్ క్రిందకు తీసుకురండి, తప్పకుండా సహాయం చేస్తామని ఆయన అన్నారు. వీటన్నింటి దృష్టా మనం ఇస్తే ఉపయోగించుకోగలిగాము. అలాగే వ్యవసాయం, ఉత్సవాలన రంగాల పైన ప్రత్యేకమైన శ్రద్ధ తీసుకోవడానికి తగు చర్యలు చేపట్టడం జరుగుతేంది. వ్యప్తసాయానికి ఇప్పుడు ఇస్తున్నటువంటి ప్రాధాన్యత కంటే, రాబోయే కాలంలో మరింత అధికంగా ఇవ్వాలనేది మా ఆలోచన. ఇప్పుడు మనకున్న పరిస్థితులను మరచిపోకుండా, యదార్థమైన దృష్టితో ఇంకా అభివృద్ధి చెయ్యడం ఎలాగో ఆలోచించాలి. అలాగే రిసోర్స్ మొబిలైజేషన్ నీ కూడా జాగ్రత్తగా చేసుకోవాలి. రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి ఆదాయం రావాలి. అంటే, ప్రభుత్వ ఖజానాకి రావలసిన ఆదాయం ప్రక్కదారి పట్లకుండా తగు జాగ్రత్తలు తీసుకోవలసిన అవసరం ఉంది. అలాగే పైనాన్నియల్ డిసిప్లైన్ చాలా అవసరం. ఆ డిసిప్లైన్ నీ కూడా మనము సాధించాలి. ఇప్పుడు అమలు చేస్తున్న సంక్షేపమం, అభివృద్ధిని రెంటిని కూడా రెండు కళ్ళగా పెట్టుకుని చూస్తామని మేము పలు పర్యాయాలు శాసన సభలోనూ, శాసన మండలిలోనూ, బయట కూడా మనవి చేయడం జరిగింది. ప్రతి ఒక్కరికి రెండు కళ్ళ ఉంటాయి. ఈ ప్రభుత్వానికి ఒక కన్సు దీర్ఘకాలికమైన అభివృద్ధిని సాధించడం, మరొకటి ప్రజా సంక్షేపమం. దీర్ఘకాలికమైన అభివృద్ధిని సాధించే ప్రయత్నంలో అన్ని వర్గాల ప్రజలకు సహాయం అందుతుందని అనుకోవడానికి నీలు లేదు. అణగారిన బడుగు, బలహీన వర్గాల వారికి దీర్ఘకాలిక ప్రయోజనాల వల్ల చేకూరే లభికంటే కూడా వాళ్ల నిత్య జీవితంలో బ్రతుకుతెరువు తెల్లవార్షుకోవడంలో వారికి చేయుచనిప్పవలసినవసరం ఉంది. ఈ రెంటికి కూడా సమానమైన ప్రాతిపదికన, ప్రాధాన్యత గల కార్బూక్మాలుగా ప్రభుత్వం ఎప్పుడూ ఆలోచిస్తుంది. గతంలో కానీ, ఇవాళ కానీ, ఎప్పుడైనా, ఏ రాష్ట్రమైనా, ఏ దేశమైనా, అభివృద్ధి చెందే రాష్ట్రాలు, మనకున్నటువంటి ఆదాయంతోనే చాలు, మనము ఎక్కుడా అప్పు తీసుకురాకూడదు అని అనుకోకూడదు. ప్రాపర్గా ఆలోచిస్తే, మనము వేగవంతంగా అభివృద్ధి చెందడానికి మన దగ్గర ఉన్న శక్తిని వినియోగించడమే కాకుండా, బయట నుంచి కూడా తోడ్వాటు తీసుకుని, దానిని మనము క్యాపిటల్ ఎక్స్పెండిచర్ క్రింద కన్వర్ట్ చేసుకుని, అభివృద్ధిని సాధించడం ద్వారా మనకు అది భారం కాదు. అలా కాకుండా, మనము సేకరించే నిధులు పన్నుల రూపంలో కానీ, రుణం రూపంలో గానీ, మరే రకంగానైనా తెచ్చినా, దానిని ప్రాపర్గా యుట్లైజ్ చేయకుండా, unproductive expenditure, Non – plan expenditure, Revenue Expenditure మొదలైన వాటి కోసం ఖర్చు పెట్టుకుంటే, ఏ రాష్ట్రం కూడా అభివృద్ధి చెందదు. ఇది మొట్టమొదటి నుంచి కూడా మాకు ఉన్న మూల సిద్ధాంతం. ఈ రాష్ట్రంలో చాలా పరకు కాంగ్రెస్ పార్టీ ప్రతిపక్షంగా ఉంది. ప్రతిపక్షంగా ఉన్న రోజున కూడా మేము ఇదే మాట చెప్పాము. ఏ ప్రభుత్వం అయినా అప్పు తీసుకు రాకుండా ప్రభుత్వాన్ని నడపాలనే వాదనను ఎప్పుడూ అంగీకరించేవాడిని కాదు. ఈ విషయాన్ని చాలా ప్పట్టంగా చెపుతూ ఉండేవాడిని. అప్పులు తేవచ్చు. తెచ్చిన అప్పుని దేనికోసం ఖర్చు పెడతున్నాము? అయితే, అక్కడ కొంచెం అభిప్రాయ భేదం ఉండేది. ఆనాడు పరిపాలన చేస్తున్న పెద్దలు కూడా అభివృద్ధి కోసం డబ్బు తేవడం, అప్పు చెయ్యడం వరకు సబబీ కానీ, తెచ్చిన అప్పుని మనము రెపెన్యూ ఎక్స్పెండిచర్ కోసం ఖర్చు పెట్టడంలోనే ఎక్కువ అభ్యంతరం చేప్పేవాడిని. వాటివలన మనకున్న రిసోర్స్, ప్రైంగ్ చూసి, కొన్ని మేజర్ ప్రాజెక్టులను International Monetary Fund

సుంచి కూడా, అప్పు తెచ్చుకుంటున్నాము. ఏ.పి. రోడ్ సెక్యూర్ ప్రాజెక్టును గురించి గౌరవ సభ్యులందరికి తెలుసు. ఈ విషయమై శాసన సభలోనూ, శాసన మండలిలోనూ అనేక సార్లు చెప్పాను. రోడ్లన్నీ మరీ అధ్యాపకుమైపోతున్నాయి. ఇటీవల పద్మలు పడ్డాయి. ప్రయాణానికి యోగ్యంగా లేసటువంటి రోడ్లు ఉన్నాయి. మా రోడ్లన్నీ నడిచి వెళ్ళడానికి కూడా వనికి రాకుండా దుర్బరంగా పున్నాయని ఒక మిత్రులు చెప్పారు. వీటికి ఏదన్నా సహాయం చెయ్యడం అవసరం. అందువలనే గవర్న్మెంట్ దగ్గర ఉన్న రిసోర్స్ చాలదని, రూ.3,165 కోట్లు వ్యయం అయ్యేటటువంటి Andhra Pradesh Road Sector Projectను మనము ప్రైజెంట్ చేసి, వారి దగ్గర నుంచి మాట తీసుకోవడం జరిగింది.

సుమారు రూ.864 కోట్లు వ్యయంతో Andhra Pradesh Rural Water Supply and Sanitation Project ప్రారంభించాము. అధ్యక్షుడై, త్రాగునీటికి సంబంధించి పరిశుభ్రమైన నీరు అందించాలని పెద్దలందరికి తెలుసు. కలుపితమైన నీరు త్రాగడం వలన రోగిగ్రస్తులమపుతాము. చాలా రోగాలు నీటి ద్వారా వ్యాపిస్తాయనే మాట అందరికి తెలుసు. అందువలన దీని నిమిత్తం కొంత ప్రయత్నం చేస్తున్నాము. ఆ ప్రయత్నం చాలక, ఇంకా కొంత ఇతోధికమైన పట్టు చూపించవలసినవసరం ఉన్నది. సుమారు రూ.1670 కోట్లు వ్యయంతో, మునిషల్ డెవలమెంట్ ప్రాజెక్టును చేపట్టడం జరిగింది. పురపాలక సంఘాల పరిస్థితి కూడా అందరికి తెలుసు. సభలో చాలామంది పురపాలక సంఘాల పాలకులుగా, అక్కడ జరిగే అభివృద్ధి కార్యక్రమాలలో భాగం పంచుకుంటున్నారు. ఇది మీ అందరికి ఉన్న అనుభఖమే. మన రాష్ట్రానికి వచ్చే ఆదాయం, రాష్ట్ర ప్రభుత్వం సుంచి వచ్చే గ్రాంటు కానీ, పైనాన్స్ డిపార్ట్మెంట్ ద్వారా వచ్చే నిధులు కానీ, మనకున్న రిక్వోర్మెంట్కి సరిపోవడం లేదు. అందువల్లకొన్ని కేంద్ర ప్రభుత్వం విడుదల చేసే బుఱాలను తెచ్చుకోవాలి. అలాగే రూ.1670 కోట్లతో ఈ ప్రాజెక్టునీ కూడా చేపట్టడం జరిగింది. సాధారణంగా, రాష్ట్ర ప్రభుత్వం తీసుకువచ్చిన అప్పుని ఏం చేస్తున్నారో తెలియడం లేదు, అప్పులు కూడా పెరిగిపోతున్నాయని, ఒక గమ్యం లేకుండా చేస్తున్నారనే మాట అక్కడక్కడ వస్తోంది. నేను చేపేపన్ని కూడా గవర్న్మెంట్ డాక్యుమెంట్లో ఉన్న వివరాలే గానీ, నా స్వంత కవిత్వం కానీ, రచన కానీ ఏమీ లేదు. అధ్యక్షుడై, బి.సి. వెల్ఫేర్ కి 2000-01 సంవత్సరం సుంచి 2003-04 వరకు, అంటే ఈ నాలుగు సంవత్సరాల కాలంలో రూ.988 కోట్లు ఖర్చు పెట్టడం జరిగింది. 2004-05, 2005-06, 2006-07, 2007-08 సంవత్సరాల కాలంలో రూ.496 కోట్లతో అంటే, పైనల్ ఇయర్లో రూ.1475 కోట్లు ఖర్చు పెట్టడం జరిగింది. 2008-09 ఇంకా ఆ అకోంట్లు వీటిల్లోకి రాలేదు. బి.సి. వెల్ఫేర్ కి సంబంధించి రూ.1,087 కోట్లు ఒక దానిలోనే పెట్టాము.

సా. 6 .20

2009 -10 రివైజ్ ఎస్ట్రోమేట్ రూ.1656 కోట్లు పెట్టాము . 2010-11 కు రూ.1720 కోట్లు పెట్టాము . పోయిన నాలుగు సంవత్సరాలలో రూ. 1475 మాత్రమే కేటాయిస్తే, ఇప్పుడు ఈ మూడు సంవత్సరాల కాలం కలిపి రూ. 5938 పెట్టాము . కొంతమంది ఆనాడు పున్న ధరవరలు వేరు, రూపాయి విలువ వేరు అని చెబుతున్నదానిని దృష్టిలో పెట్టుకుని ఈ మోతాదు పెరిగింది తప్ప తరగలేదని స్పష్టీకరించడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నాను .

సోఫ్ట్ వెల్ఫేర్ కు రూ. 2446 కోట్లు గత నాలుగు సంవత్సరాలలో పెరిగింది . ప్రజల ఆమోదంతో అధికారంలోకి వచ్చిన తరువాత రూ. 3819 కోట్లు ఈ 2008-09 సుండి ఈ ఆర్థిక సంవత్సరం 2010-2011 కలుపుకుని రూ. 8696 కోట్లు ఇచ్చాము. ఇవన్నీ పెరుగుతుందని

చూపించడానికి చెబుతున్నాను. బ్రైబల్ వెల్ఫేర్ కు రూ. 1267 కోట్లు, రూ. 2035, ఈ మూడు సంవత్సరాలది కూడా కలిపితే రూ. 4396 కోట్లు గత రెండు సంవత్సరాలకు కలపి ఇచ్చాము. మైనారిటీ వెల్ఫేర్ విషయానికి వ్యాపి మొదటిగా 2000-01 లో ఆనాటి ప్రభుత్వం కేవలం రూ. 18 కోట్లు మాత్రమే కేటాయించింది. 2001-02 లో 35 కోట్లు, 2002-03 లో 36 కోట్లు, 2003-04 లో రూ. 62 కోట్లు మొత్తం రూ. 151 కోట్లు కేటాయించడం జరిగింది. ఈ గపర్మెంట్ వచ్చిన తరువాత 2004-05 లో రూ. 38 కోట్లు, 2005-06 లో రూ. 48 కోట్లు, 2006-07 లో రూ. 68 కోట్లు, 2007-08 లో రూ. 122 కోట్లు, మొత్తం నాలుగు సంవత్సరాలది కలిపితే 276 కోట్లు, అంతేకాకుండా 2008-09 యాక్స్యూయల్ ఎకొంటలో ఖర్చుపెట్టింది రూ. 194 కోట్లు, 2009-10 రిషైజ్ ఎస్టేమెంట్ ప్రసోజ్ చేసింది, ఇంకా ఎకొంట్లో ఖర్చుపెట్టింది రూ. 221 కోట్లు. 2010-11 కు రూ. 231 కోట్లు అంటే ఏ వర్గాన్ని విస్కరించకుండా, తగు ప్రాధాన్యత ఇస్తూ, బడ్జెటు రూపకల్పన చేశామని చేపుదానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నాను. చివరకు పుమెన్ డెవలప్మెంట్ కు లాంగీరేంజ్ డెవలప్మెంట్ స్టోన్ చూస్తే, ఇరిగేసన్ స్టోన్ వర్క్స్ క్రింద 2000-01 నుండి 2002, 2003, 2004 నాలుగు సంవత్సరాలలో రూ. 5984 కోట్లు 2004-05 నుండి 2007-08 వరకు రూ. 31562 కోట్లు, ఈ మూడు సంవత్సరాలలో 2008-09 లో రూ. 9020 కోట్లు, 2009-10 లో రూ. 15482, 2010-11 లో రూ. 15011 కోట్లు కలిపి రూ. 71075 కోట్లుయింది. అలాగే హాసింగ్ ఆ నాలుగేండ్ల పీరియడ్ కు రూ. 843 కోట్లు, మా నాలుగు సంవత్సరాల పీరియడ్ లో రూ. 4289 కోట్లు, ఈ మూడు సంవత్సరాలది కలిపితే రూ. 11971 కోట్లుగా కలిపి చెబుతున్నాను. గపర్మెంట్ ఇచ్చిన డాటాలో ఇవి ఎవైలబుల్గో ఉంటాయి. కాకపోతే కంపెల్ చేసి చెబుతున్నాను. మీరు కావాలంటే మీ దగ్గర ఉన్న రికార్డుల ప్రకారం చూచి, ఏ ప్రభుత్వం పనితీరు ఏవిధంగా ఉంది? ఆదాయవ్యాయాలు ఎట్లా ఖర్చుచేస్తున్నారు అని చూడడానికి ఆస్కారం కలుగుతుందని మనవిచేస్తున్నాను.

అప్పుచేయడం అసలు పనికిరాదనే వాదన వేరు. తెచ్చిన అప్పును నిర్మాణాత్మకంగా ఖర్చుపెట్టడం వేరు. జిఎస్డిపికి సంబంధించి ఎలా ఖర్చుపెట్టామనేది, 1994-95 లో జిఎస్డిపిలో 18.46 శాతం ఉన్న అప్పును కాంగ్రెసీతర ప్రభుత్వం అధికారంలోకి వచ్చిన తరువాత 2003-04 సంవత్సరానికి అది 30.93 శాతానికి జిఎస్డిపి పెరిగింది. దానిని మేము తగ్గించే ప్రయత్నం చేశాము. తగ్గించే ప్రయత్నం పెరుగుదల వేగంగా పెరిగింది. తగ్గింగడం స్లోగా జరుగుతుంది 2008-09 లెక్కలు చూచినపుడు, 30.93 శాతం నుండి నుండి 25.20 శాతానికి తగ్గించగలిగాము. డెట్కు సంబంధించి చాలామంది ఏమంటున్నారంటే అబ్బి, ఇది రూ. 1,13,000 వేల కోట్లు బడ్జెటు అంటున్నారు. అప్పు కూడా అంతకంటే తక్కువేమీ లేదని అన్నారు. ఎప్పుడూ కూడా డెట్ జిఎస్డిపితో లింక్ చేసి చూస్తారు. దాడి వీరభద్ర రావుగారికి, సీతారాములు గారికి తెలుసు. అధ్యాపక ప్రతినిధులైన వారికి ఎవరూ చెప్పునపసరం లేదు. వాళ్లు చెప్పిన చదువే మేము చెబుతున్నాము కాబట్టి అందరికి తెలిసిన లెక్క. 2004-05 వరకు మీ కష్టమ్మన్ కోసం వివరాలు చెబుతాను. డెట్ రూ. 12,721 కోట్లు, ఆనాడు జిఎస్డిపి రూ. 68,923 కోట్లు, ఇది 18.46 శాతంగా ఉంది. 1995-96 లో డెట్ రూ. 14,791 కోట్లు కాగా జిఎస్డిపి రూ. 79,854 కోట్లు కాగా డెట్ పర్పంటేజ్ 18.52 శాతంగా ఉంది. 1996-97 లో రూ. 16,371 కోట్లు, జిఎస్డిపి రూ. 90,147, ఇది 18.16 శాతంగా ఉంది. 1997-98 లో రూ. 18,936 కోట్లు డెట్ కాగా, జిఎస్డిపి రూ. 95,852 కోట్లు, ఇది 19.77 శాతంగా వస్తుంది. 1998-99 లో రూ. 22,492 కోట్లు డెట్ ఉంటే, జిఎస్డిపి రూ. 1,14,931 కోట్లు, ఇది 19.57 శాతం. 1999-2000 లో డెట్ రూ. 27,360 కోట్లు

అయితే జివ్స్‌డిపి రూ. 1,26,236 కోట్లయితే 21.80 శాతానికి వచ్చింది. 2000-2001 లో రూ. 35,651 కోట్లు డెట్, జివ్స్‌డిపి రూ. 1,44,723 కోట్లు, పర్సింటేచ్ వైజగా 24.63 రావడం జరిగింది. 2001-2002 లో డెట్ రూ. 42,492 కోట్లు, జివ్స్‌డిపి రూ. 1,56,711 కోట్లు, ఇది 27.11 శాతంగా ఉంది. 2002-03 లో డెట్ రూ. 50,053 కోట్లకు పెరిగింది. జివ్స్‌డిపి రూ. 1,67,096 కోట్లకాగా ఇది 29.97 శాతంగా ఉంది. 2003-04 లో డెట్ రూ. 58,770 కోట్లకు చేరింది. దీనికి జిస్‌డిపి రూ. 1,90,017 కోట్లు, ఇది 30.93 శాతంగా ఉంది.

ఈనిధంగా ఎందుకు చెబుతున్నానంటే డెట్ ఈ నిధంగా పెరుగుతూ ఉందని దయచేసి అర్థం చేసుకోవాలి. ఆ డెట్ పెరుగుతున్న క్రమం ఏ నిధంగా ఉంది? మేము వచ్చిన తరువాత క్రమక్రమంగా తగ్గించడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నామనేది మీకు వివరించడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నాను. 2004-05 లో డెట్ రూ. 66,393 కోట్లు, జివ్స్‌డిపి రూ. 2,11,802 కోట్లు ఇది 31.35 శాతంగా నమోదయింది. 2005-06 లో అంటే మేము బాధ్యతలు స్వీకరించిన నొందటి సంవత్సరం డెట్ రూ. 70,407 అయితే, జివ్స్‌డిపి రూ. 2,39,673 గా ఉంది ఇది కొంచెం తగ్గుముఖం పట్టి 29.38 శాతానికి వచ్చింది. 2006-07 లో డెట్ వచ్చి రూ. 75,421 కోట్లయితే జివ్స్‌డిపి రూ. 2,77,286 కోట్లగా ఉన్నపుడు 27.20 వరకు తేగలిగాము. 2007-08 లో డెట్ రూ. 82,479 కోట్లయితే జివ్స్‌డిపి రూ. 3,28,408 కోట్లు కాగా ఇది మరింత తగి 25. 12 శాతానికి చేరుకుంది. 2008-09 లో డెట్ వచ్చి రూ. 93,568 కోట్లయితే జివ్స్‌డిపి రూ. 3,71,229 కోట్లు ఇది 25.20 శాతంగా వచ్చింది. 2009-10 రివైజ్ ఎస్టిమెట్స్ ప్రకారం డెట్ రూ. 1,09,757 కోట్లు, జివ్స్‌డిపి రూ. 3,97,215 కోట్లు కాగా ఇది 27.63 శాతంగా ఉంది. 2010-11 బడ్జెట్ ఎస్టిమెట్స్ లో తేబోయే అప్పును కూడా కలుపుకుని చెబితే రూ. 1,22,832 కోట్లయితే, జివ్స్‌డిపి రూ. 4,36,937 కోట్లగా ఉంది ఇది 28.11 శాతానికి వస్తుంది.

గతంలో పర్సింటేచ్ క్రమక్రమంగా పెరిగింది. మేము తగ్గించడానికి చేసే ప్రయత్నంలో సంపూర్ణంగా సఫలిక్కుతులం అయ్యామని నేను చెప్పలేను గానీ అనేక కారణాల వలన, ప్రకృతి వైపరీత్యాల వలన, ఆదాయం కుంటుపడడం వలన తగ్గించడానికి ప్రయత్నం చేయడమే ఇందులో కనిపిస్తుంది. కొంచెం తగ్గించగలిగాము, ఇంకా తగ్గించాల్సిన అవసరం ఉందనే మాట మనవిచేస్తున్నాము.

సా. 6.30

శ్రీ దాడి వీరభద్రరావు : సర్, ముఖ్యమంత్రి గారు జివ్స్‌డిపిలో లోన్స్ యొక్క పర్సింటేచ్ గురించి ఇయర్వైజ్ మాట్లాడారు. అయితే రాబడి తక్కువగా వున్న టైమ్లో అప్పుల మీద ఆధారపడ్డాము. ఈ రోజు రాబడి బాగా పెరిగింది. పెరిగిన టైమ్లో ఇంత మొత్తంలో లోన్స్ తీసుకురావడం అవసరమా? రెండోది అనలు లోన్స్ తీసుకోకుండానే పరిపాలన జరుపుతారని ఆశించాము.

ఇంకోక విషయం ఏమిటంటే, ఇన్ని లోన్స్ తీసుకున్న తరువాత, రెవిన్యూ ఇన్కంలో ఇంత టాక్సోస్ పెంచి, రకరకాలైన ఫీజులు పెంచి, ప్రజల మీద భారం మౌపవలసిన అవసరం ఏమెచ్చింది? అదయునా తగ్గాలి, లేక ఇదయునా తగ్గాలి కానీ లోన్స్ పెరుగుతున్నాయి, ప్రజల మీద మౌపే భారం కూడా పెరుగుతోంది. అటుపంటప్పుడు ఇది ప్రజామౌదమైన బడ్జెట్ ఎట్లా అపుతుందని అడుగుతున్నాను.

డా. కె. రోశయ్య : యాక్కువల్లి నేను ఇందాక చాలా వివరాలలోకి వెళ్లకుండా స్థాలంగా, ఇంటుడక్కరీ మాటలలోనే ఒక మాట చెప్పాను. అప్పు తేవడం తప్పని ఎప్పుడూ అనలేదు. నేను అపోబిషన్ లీడర్గా పున్నపుడు కూడా ఆ విధంగా అనలేదు, మీరు కావాలంటే అప్పటి రికార్డులను చూసుకోవచ్చు. మావాళ్లలోనే తొందరపాటుగా కొందరు ఏమైనా అన్నారేమో కాని అప్పు తేవచ్చు, దానిని క్యాపిటల్ ఎస్పిండిచర్గా పెట్టాలి, రెవిన్యూ ఎస్సపిండిచర్గా పెట్టుకూడదు. స్నేలు, పోడర్లు తెచ్చుకోవడానికి ఖర్చు పెట్టుకూడదనేది మా వాదన. తెచ్చిన అప్పును ఏ విధంగా ఖర్చు చేస్తున్నాము అనే వివరాలు చెబుతాను.

(తెలుగుదేశం సభ్యుల నుంచి అంతరాయం)

ఒకనాడు వారు అన్న మాట. నాకు ఇక్కడ వినపడుతున్న మాటలకు జవాబు చెప్పవలసిన అవసరం పుంది కదా. జవాబు చెప్పకపోతే చెప్పలేదని అంటారు. అంతే కాని మిమ్మల్ని ముగ్గులోకి లాగడానికో లేక వివాదం పెంచుకోడానికో కాదు. మామూలుగా నీరభద్రరాష్టు గారు ఒక మాట అన్నారు. ఆ రోజు సంపద తక్కువగా పుంది, అప్పు తెచ్చుకున్నామని అన్నారు. ఈ రోజు కూడా అవసరమా అన్నారు. టాబా, బిర్లా, రిలయ్స్ అధినేతలు, ఇంకా ఏవో పెద్ద పెద్ద కంపెనీల వారున్నారు. నీరు ఇంత పెరిగిన తరువాత అప్పు తేవడం అవసరమా ? సంపన్న దేశాలైన అమెరికాతో సహా...

శ్రీ దాడి నీరభద్రరాష్టు : వారు ప్రజల మీద భారం మోపడం లేదు కదా. వారి అప్పు వారు తెచ్చుకుంటున్నారు.

డా. కె. రోశయ్య : సరిగ్గా నేను చెప్పవలసిన జవాబు మీరే చెప్పారు. ప్రజల మీద భారం మోపకుండా అప్పుగా తెచ్చిన డబ్బును క్యాపిటల్ ఎస్సపిండిచర్ క్రింద పెట్టాలి. ఒక రూపాయి ఆస్తి పుంటే, రూపాయి అప్పు పుంటే సరిపోతుందనే భావసను గతంలోనే ప్రపంచంలోని మేధావులైన ఎకాసమిస్టులు అందరూ చెప్పారు. మీరే చూడండి, మన రాష్ట్రంలో ఏ కారణమైనా కానీయండి, మన పరిస్థితి రూపాయి అప్పుకు 46 పైసల ఆస్తులకు జారిపోయింది. ఇది వాంఛితంగా చేసారని కాని, ఇంకొటటని కాని నేను అనను. ఇది వాష్టవమైన పరిస్థితి. అటువంటిది, మేము మళ్ళీ బాధ్యతలు తీసుకున్న తరువాత రూపాయి అప్పు తేస్తే ఆ రూపాయికి సరిపడా ఆస్తులు పుండేటట్లు కృషి చేస్తున్నాము.

నేను ఒకటే మనవి చేస్తున్నాను. డవలపింగ్ కంట్రీన్ ఎక్కడైనా సరే అప్పు తెస్తారు కాని ఆ అప్పును ఖర్చు పెట్టే విధానం దగ్గర అభిప్రాయ భేదాలు పుంటాయి. ఒక్కొక్కరు ఒక్కొక్క విధంగా ఖర్చు పెడతారు. మీకు తెలుసు, ఉఱళల్లో ఎట్లా పుంటుందో. నేను కూడా పల్లిటూరి నుంచి వచ్చాను. అన్నదమ్ములలో ఇద్దరు పుంటే, పెద్దాయన పోతూ పోతూ, చెరోక 5 ఎకరాల సారపంతమైన భూమిని ఇచ్చారు. ఇద్దరిలో అన్నయ్య ఆయన భార్య, ఇద్దరూ ఉదయస్సే పొలానికి వెళ్లి కష్టపడడం వల్ల సంవత్సరానికి ఒక అర ఎకరం చోపున కొనేవారు. ఆయన తమ్ముడు కొంచెం సరదా పురుషుడు. ఆయన 5 ఎకరాలను నాలుగున్నరను నాలుగు చోపున చేసుకున్నాడు.

ఉదయం 11 గంటలకు నిద్ర లేస్తాడు, రాత్రి 11 గంటల వరకూ ఎక్కడెక్కడో తిరిగి లేటుగా ఇంటికి వస్తాడు, చాలా ఆదమరచి నిద్రపోతాడు. బజారులోకి వెళితే మంచి డీసెంట్గా సిల్యూ చొక్కు వేసుకుని, గ్లాస్-

పంచ కట్టుకుని వెళితే తప్ప సమాజం గుర్తించదని మెడలో ఒక చెయిన్ కూడా చేసుకునేవాడు. రిఝ్ ఎక్స్‌టీ మళ్ళీ వదిలిపెట్టేవాడు కాదు, సాయంత్రం వరకూ తనతో పుండాల్చిందే. అట్లా చేసి 5 ఎకరాలను 5 సెంట్లకు తీసుకొచ్చాడు. ఆయనతోపాటుగా సమాసంగా ఆస్తిని పంచుకున్న సాంత అస్యయ 5 ఎకరాలను క్షపణి 10 ఎకరాలు చేసాడు. మనం అనుసరించే విధానాన్ని బట్టి పుంటుంది కాని అప్పు తేకూడదని కాదు.

యాక్కువల్లీ ఎఫ్‌ఆర్‌బిఎం 2005లో మనం పాస్ చేసుకున్నాము. అందులో కండిషన్ ఏమి పిట్టుకున్నాము, అంతకు ముందు లాగ, అంచనా సరిగ్గా లేకుండా, కండిషనాలిటీ లేకుండా అప్పు పుడితే చాలు, తెచ్చుకోవచ్చు అనే ప్రీడమ్ పుండేది. అప్పట్లో ఒక సందర్భంలో, నేను ఇప్పుడే చంద్రబాబు నాయుడు గారికి హాట్లో చెప్పాను. నేను వారి పేరు చెప్పసు కాని, వారేమన్నారంటే ఆ రోజులలో అప్పు తెస్తున్నాము అంటే, మిమ్మల్ని చూసి ఎవరిస్తారు అప్పు, సమ్మ చూసి ఇస్తారని అన్నారు. నేను చెప్పాను, ఎస్, మిమ్మల్ని చూసి ఇస్తారు, మమ్మల్ని చూసి ఇష్వరని.

శ్రీ అరికెల నరసారెడ్డి (నిజమాబాద్) :చెన్నారెడ్డి గారి టైమ్లో మీరు కూడా అప్పు తెచ్చుకున్నారు కదా.

డా. కె. రోశయ్ : చెన్నారెడ్డి గారి టైమ్లో వరల్డ్ బ్యాంకుకు వెళ్లి సైక్లోన్ రిలీఫ్ పేరుతో సిఇఅర్పి ప్రాజక్టు క్రింద మొట్టమొదటిసారిగా అప్పు తెచ్చారు, అది ఒక అధ్యాత్మమైన ప్రయత్నం . ఆ ప్రయత్నం ద్వారా మన కృష్ణ గోదాపరి తీర ప్రాంతం అంతా తుఫాను తాకిడికి దెబ్బ తిస్సు రోడ్ల నిర్మాణం కాని, ఇరిగెషన్ సాకర్యాలు కాని, పడిపోయిన ఇళ్లను కట్టించుకోవడం కాని, ఇట్లా మనం ఎన్నో పనులను చేసుకున్నాము. అప్పు తెచ్చుకుంటే ఆ రకంగా వాడుకోవాలనే కాని, మరొకటి కాదు.

ఎఫ్‌ఆర్‌బిఎం ప్రకారం ప్రతి సంవత్సరం జిఎస్‌డిపి మీద 3 శాతానికి మించుకుండా లోన్ తెచ్చుకోవచ్చు. అది కండిషన్. అయితే ఇంకా 5 సుంచి 6000 కోట్ల రూపాయలు అప్పు తెచ్చుకోవడానికి మనకు వీలుండి, అర్థాత పుండి, పొదువుగా కార్యక్రమాలను నిర్వహించుకున్నాము. మొస్తు మనకు డిప్రెషన్ వచ్చిన తరువాత కేంద్రంలో అడిగాము. మేము పర్మిటెడ్ లెవెల్కు మించుకుండా, ఇంకా తక్కువగానే అప్పు తెచ్చుకుని మేనేజ్ చేసాము కాని ఇప్పుడు ఇబ్బందులలో పున్నాము కాబట్టి మాకు కొంత సహాయం చేయండి, మాకు ఇది వరకు పున్న ఎలిజిబిలిటీ ప్రకారం, లెష్ట్ ఒవర్ బ్యాలెన్స్ ఇవ్వండని అడిగితే, వారన్నారు, అట్లా కుదరదు, ఏ సంవత్సరానికి ఆ సంవత్సరం మార్పి 31 నాలికి లెక్క అయిపోతుంది, మీరు బాగా మేనేజ్ చేసుకుని పుండవచ్చు, అప్పుడు చేసాము, ఇప్పుడు చేయలేకపోతున్నాము, ఆ బాకీ ఇవ్వండని అనడం సరికాదు అన్నారు.

కాబట్టి మనం తెచ్చుకున్నది కొంచెం జాగ్రత్తగా బ్యాలెన్స్ చేసుకుంటూ మేనేజ్ చేసుకున్నామనే మాట కాని, మరొక మాట కాదు. 2004-05 సుంచి 2008-09 వరకు రూ.34,819 కోట్ల అప్పు తీసుకొచ్చాము. అయితే ఇదే కాలానికి ప్రభుత్వం మూలధన వ్యయం రూపంలో రూ.46,120 కోట్ల మేరకు ఆస్థలను స్పష్టంచాము. గతంలో 2000-04 వరకు, రూ.34,865 కోట్ల అప్పులు తీసుకురాగా, అందులో కేవలం రూ.15,853 కోట్లను ఆస్థలకు ఖర్చు పెట్టారు, మిగతాని రెవిన్యూ ఎస్ట్రిపిండిచర్ క్రిందకు పోయింది. దీనికి సంబంధించి కావలసినంత లంబా చేడా విపరాలు పున్నాయి. బహుశ మీకు అక్కర లేదనుకుంటాను. గతంలో బడ్జెటు మీద 17.27 శాతం అప్పు పుండేది. దానిని గ్రాండ్యూవర్లగా తగ్గించి, 9.95 శాతానికి

తీసుకురాగలిగాము. నీరభద్రరావు గారు చెప్పినట్లుగా, ఆదాయం పెరుగుతున్నపుడు ఇంత అప్పు తేవలసిన అవసరం లేదు, అది చాలా మంచి సలహ. కానీ అసలు అప్పే లేకుండా జరగదు. మనం 17.27 శాతం నుంచి 9.95 శాతానికి తీసుకురాగలిగాము. 2010-11లో, మా ఆలోచన, అంచనా, ప్రయత్నమూ ఏమిటంటే ఆ 9.95 శాతాన్ని 8.06 శాతానికి తగ్గించాలని. ఈ బడ్జెట్లో మేము తలపోసే కార్బోక్షమాలన్నీ కూడా నిర్ధారించుకున్నాము.

సా. 6.40

అధ్యక్షుడు, బహుళా, ఇంత ఎక్కుప్పనేషన్ అవసరం లేదు. బారోయింగ్స్, నెట్ బారోయింగ్స్లో నుండి క్యాపిటల్ ఎక్స్పెండిచర్ పర్సంటేజ్మెంట్, ఇయర్మైట్జ్గా క్రిందటి 15 సంవత్సరాల నుండి ఉంది. రాజీంద్రపణాద్గారు బాగా సహకరిస్తున్నారు.

(శ్రీ దాడి నీరభద్రరావుగారు నప్పుతూ, సభ్యులు సహకరించినా తప్పేలని అన్నారు)
(సభలో నప్పులు)

బాగా సహకరిస్తున్నారని కాంప్లిమంట్ ఇప్పుడే చేస్తున్నాము. మరొక మాట ఏమంటే, ఇక్కడ, అక్కడ బయట మాటల్లాడుతున్నారు. ఈ ప్రభుత్వం ఏదో భూములు అమ్మి డబ్బు సంపాదిస్తోంది. ఆస్తులు లేకుండా చేస్తోందని అన్నారు. చరిత్ర చూస్తే, 2002లో ఆనాడు ప్రభుత్వం ఉత్తర్వు ఇచ్చింది. ప్రభుత్వ భూములు అన్యాకొంతమపుతున్నాయి. పెద్ద ఎత్తున ఎంత ప్రయత్నం చేసినా కాపాడ లేకుండా ఉన్నాము. కొన్ని దురాక్రమణాకు గురవుతున్నాయి. కాపాడుకోనే ప్రయత్నంలో కొన్ని విఫలమపుతున్నాయి. చిన్న చిన్న భూములను అమ్మి డబ్బు తీసుకుంటే మంచిదని 2002లో ఆ నాటి ప్రభుత్వం ఉత్తర్వు ఇచ్చింది. మేము ఇవ్వాలేదు. మేము అధికారంలోకి వచ్చిన తరువాత స్వప్పంగా బడ్జెట్ ప్రపోజెట్ శాసన సభలో పెట్టేటప్పుడు ఈ సంవత్సరం రాష్ట్ర ప్రభుత్వ ఆదాయం ఇది, మనం అప్పు తెచ్చుకోవడానికి ఇంత ప్రయత్నం చేస్తున్నాము. కేంద్ర ప్రభుత్వం నుండి మనకు ఎంత వస్తుంది, అని కాక భూములను అమ్మడం ద్వారా ఇంత వస్తుందనేది లెక్కలలో పెట్టి చూపించి, చూపించిన దానికన్నా ఒక్క రూపాయి కూడా ఎప్పుడూ అదనంగా రావడం జరగలేదు. చివరకు భూములు అమ్మితే డబ్బు రాలేదు. ఎందుకంటే ఆ సమయంలో రేట్లు పడిపోయాయి. కాబట్టి ఆ పద్మ కూడా తీసివేద్యామని అసుకున్నాము. భూములు అమ్మడం అనేది కొత్త ప్రక్రియ కాదు. భూములు విలువైని కావాలి. ఒకవైపు భూములను సేకరిస్తున్నాము. పేదలకు ఇళ్ళ స్థలాల కోసం, ఇతరత్రా ఇన్ఫ్రాస్ట్రాక్చర్ కోసం సేకరిస్తున్నాము. మనకు కావలసిన వోట్లు సేకరిస్తున్నాము. అదే సమయంలో దురాగతం, అన్యాకొంతం అపుతున్న భూములను అమ్మి చేద్దామని తప్ప, మరొకటి కాదని మనవిచేస్తున్నాము.

మనం బడ్జెట్ని రూపకల్పన చేసేటప్పుడు 13వ ఖైనాన్స్ కమీషన్ రిపోర్ట్ బహిర్గతం కాలేదు. దానికి కేంద్ర ప్రభుత్వం ఆమోద ముద్ర వేయలేదు. సదరు రిపోర్ట్ సభీప్పన్ కాలేదు. అందువల్ల అంచనా మాత్రం తీసుకొన్నాము. మామూలుగా 2010-11వ సంవత్సరంలో ఆర్థిక సంఘ సిఫారసుల మేరకు రూ.1,161 కోట్లు లభించగలదని అంచనా వేస్తే, 13వ ఆర్థిక సంఘ సిఫారసులు వచ్చిన తరువాత రూ.1,161 కోట్లుయితే రూ.1,368 కోట్లు లభించే అవకాశం లెక్కల ప్రకారంగా ఉంది. ఇంకా అదనంగా కేంద్ర ప్రభుత్వం నుండి పంపిణీలో మనకు కొంత వస్తుంది. అంతేకాకుండా, 13వ ఆర్థిక సంఘ సిఫారసుల మేరకు స్కూల్ సేవింగ్స్ ఏమయితే ఉన్నాయో, వాటి మీద వట్టి రేటు రెట్రోసెప్ట్యూన్ ఎఫ్స్ట్ తో సుమారు 2006-07వ సంవత్సరం నుండి కూడా వర్తించేటట్లు 9 శాతానికి తగ్గించామని చెప్పాము. 2010-11వ సంవత్సరానికి సుమారు రూ.164

కోట్లు వళ్ళి రాయతే మనం డోహించిన దానికి లభ్యమవుతుంది. 13వ ఆర్థిక సంఘ సిఫారసుల మేరకు రాబోయే 5 సంవత్సరాలలో రాష్ట్రానికి కేంద్రం నుండి పమ్మలలో రాష్ట్రవాటా ఇతర గ్రాంట్ల క్రింద రూ.1,14,148 కోట్లు లభిస్తుంది. ఇంతకుముందు ఉన్న ఆర్థిక సంఘ సిఫారసుల మేరకు 2005 నుండి 2010 మధ్య కాలంలో రూ.50,353 కోట్లు లభించవలసి ఉండగా వాస్తవంగా రూ.57,101 కోట్లు లభించింది.

దీని మీద 13వ ఆర్థిక సంఘ సిఫారసు చేసిన రూ.57,042 కోట్లు అధికంగా ఉంటుంది. అది 13వ ప్రాంతీ కమీషన్ మాన్డెటరి సిఫారసుగా ఆమోదించడం జరిగింది. అంచనా వేసిన దానికన్ను కొంచెం తోడ్వాటు కేంద్రం నుండి పచ్చేదానికి అవకాశం ఉంది. నిత్యావసర పస్తుపుల ధరలు పెరిగాయని సర్వోర్ధ్వతా ఆందోళన ఉంది. మరీ మహిళా లోకం చాలా కసురుకుంటూ ధరలు పెరిగాయని, జీవన వ్యయం పెరిగిందని అంటున్నారు. ఎందుకంటే ఇబ్బంది వారికి కాబట్టి బాధపడుతూ ఉన్నారు. వాటిని కంట్రోల్ చేయడానికి ప్రభుత్వంలో ఒక పద్ధతి ఉంది ఏ ధర పెరిగితే ఆ పస్తుపును మేము ఖరీదు చేసి వ్యాపారం చేస్తామని అనడం, అది సరైనది కాదు. అది ఏ ప్రభుత్వానికి సాధ్యం కాదు. మార్కెట్ రెగ్యులేట్ చేయడానికి చట్టపరమైన చర్యలు తీసుకొని అన్యాకాంతంగా ధరలు పెరుగుతూ ఉంటే, ఖచ్చితంగా శిక్షించడం ద్వారా కొన్ని సందర్భాల్లో వ్యపసాయోత్సత్తి చేసే వ్యపసాయదారుడికి కూడా ఉత్పత్తికి తగిన ఖర్చు రాకుండా ఉంది.

ఉల్లిపాయల ఉత్పత్తికి సంబంధించి తమకు తెలిసిందే. ప్రత్యేకంగా కర్మాలు వాసుల సంగతి తెలిసినదే. మార్కెట్లో రూ.20కి కేజి ఉన్న రోజున, రైతు పండించిన దానికి మార్కెట్లో తీసుకొన్న రేటు రూ.1.50. ఆ రేటుకి అమ్మపలసి వచ్చింది. రైతులు చాలా ఆందోళన పట్టారు. ఉల్లి వ్యపసాయం అవసరం లేదని కూడా అనుకున్నారు. అటువంటి సమయంలో ప్రభుత్వం మార్కెట్ ఇంటర్వెన్షన్ స్క్రీమ్ ద్వారా రైతుకు కనీసం రూ.4 లేక రూ.5 వచ్చేటట్లు ప్రయత్నం చేసి మార్కెట్ ద్వారా తిరిగి వినిమయదారుడికి పొచ్చు భారం కాకుండా రూ.7, రూ.8కి అమ్మేటట్లు ట్రాన్స్పోర్టేషన్ బాధ్యత తీసుకొని కొన్ని లిమిటెడ్ ఎరియాల్లో పెట్టడం జరిగింది. రైతుకు ధర తగ్గినపుడు ఆ విధంగా ఇవ్వాలి. ఉదాహరణకి, నిన్న గుంటూరు జిల్లా నుండి రైతులు, రైతు ప్రతినిధిలు అన్ని పార్టీలకు సంబంధించిన రైతాంగం వచ్చారు. ఈ రోజు కృష్ణా జిల్లా నుండి వచ్చారు. ధాన్యంలో కొన్ని వెరైటీస్ కి మినిమం సపోర్ట్ ఫ్రైన్ లేకుండా ఉంది. గత సంవత్సరం ఆకాశాన్ని అంటిన ధరలు వచ్చాయి. ఈ సంవత్సరం ఆ ధర కూడా రాలేదు. అసలు ఎంప్సి., రాలేదని అంటున్నారు. దానిని దృష్టిలో పెట్టుకొని మంత్రి కృష్ణారావుగారికి చెప్పాను. వెంటనే అధికారులతో మాటల్లాడి మార్కెట్ ఇంటర్వెన్షన్ ద్వారా ఎఫ్సిపి., ఎంప్సి ఇవ్వాలని చెప్పడం జరిగింది. వారికి చెప్పి ఎఫ్సిపి., తో మాటల్లాడి బయట ప్రత్యేక సెంటర్స్ ఓపెన్ చేయడానికి ప్రయత్నం చేసి ఇంటర్వెన్షన్ ద్వారా చేయడం జరిగింది. తరువాత మార్కెట్లో రావడం లేదని రైతులు ఆందోళనలు పడుతున్నారు.

కాబట్టి మేము కొంటామనీ, లేదు బియ్యం ధరలు పెరిగాయి, మేము బియ్యం వ్యాపారం చేస్తామంటే ఇది ప్రభుత్వ అధికారంలో వ్యాపారం ఎలా ఉంటుందో అందరికి తెలియనిది కాదు. అలాకాకుండా మార్కెట్లో ఇంటర్వెన్షన్ కావడం ద్వారా చట్టపరమైన చర్యలు తీసుకోవడం ద్వారా ఇబ్బందులు లేకుండా చేయడం ద్వారా మార్కెట్ని కంట్రోల్ చేయడానికి అన్ని విధాలుగా ప్రయత్నం చేసున్నాము. నిలువల మీద దాడులు కంటిస్యూస్‌గా జరుగుతున్నాయి. అది కూడా రియల్సైట్‌గా ఉండాలి. అన్రియల్సైట్ వెళ్లకూడదు. రైతులు పంట పండించుకొని ధాన్యం మర పట్టించుకోవడానికి తీసుకువెళుతూ ఉంటారు. మన వాళ్ళకి జాగ్రత్తాని చెబితే, వారు అతి జాగ్రత్తగా వ్యపారిస్తారు. ఏదో కేను బుక్ చేయాలని అలా కొన్ని చేస్తూ ఉంటారు. పెద్దవి

వదిలిపెడతారు. అలాకాదు. అక్కమ నిల్వలు పెట్టుకొని ట్యూస్ కట్టకుండా ప్రజలను మఱ్యా పెట్టి అధిక ధరలు రాబట్టేవారు ఎవరయితే ఉంటారో వారిపై తరచూ చర్య తీసుకోవడం జరుగుతుంది. ఆ వ్యవహారం కూడా చేస్తున్నారు.

సా.6.50

అధ్యక్షా, ఈ మధ్యనే వ్యాటను కొంత పెంచినపుడు కూడా సామాన్య మానవుడిని దృష్టిలో పెట్టుకొని అతని మీద భారం పడకుండా ఉండడానికి శత విధాల ప్రయత్నం చేశామనే మాటను మనవి చేస్తున్నాను. మోటారు వేహికల్లు మీద వ్యాట పెంచితే సామాన్య మానవునికేమీ భారం ఉండదు. రూ.ఐదారు లక్షలు పైగా ఖర్చు పెట్టి కార్లు కొంటున్నారు. ప్రౌదరాబాదులో కార్ల అమ్మకం ఎంత పెద్ద ఎత్తున జరుగుతుందంటే హాయస్ ఇన్ది కంటే అనే విషయం మనందరికి తెలుసు. కొత్తగా ఎన్ని పోరూంలు వస్తున్నాయో కూడా మనందరికి తెలుసు. ఈ మధ్య ఒక ప్రోగ్రాంకు వెళ్లి వస్తుంటే సిటీకి చాలా దూరంలో మారుమూల ఉన్న పోర్లు పోరూంను చూశాను. ఇంత మారుమూల ప్రాంతంలో పడితే ఇక్కడికెవ్వరు వస్తారని ప్రశ్నిపేతి, కార్లు కావలసిన వాళ్లకి ఈ అడ్డనీ తెలుసు కాబట్టి టెలిఫోన్ చేసి వస్తారు. పోర్లు, బెంజి కార్లు కావలసిన వాళ్లు అని ఎక్కుడ దొరుకుతాయో తెలుసు కాబట్టి ఏ మారుమూల ఉన్నా వస్తారని ఆ పోరూం యజమాని తెలియపరచడం జరిగింది. దారిన పోయేవాళ్లు మాతో పని లేని మీలాంటి వాళ్లకు ఈ అడ్డనీ తెలియదు కాని కార్లు కొనేవాళ్లకు తప్పనిసరిగా తెలుసు కాబట్టి మా కార్ల అమ్మకాలకు ఎటువంటి ఇబ్బంది లేదన్నారు. సామాన్యమానవునికి భారం లేకుండా నీటి మీద కొంత రీజనబుల్గా వ్యాటను పెంచడం జరిగింది.

శ్రీ బి. మోహన్ రెడ్డి : (మైక్ లేకుండా) అధ్యక్షా, ఎంత ఎక్కువ కార్లు కొంటే అంత ఎక్కువ ట్రాఫిక్ జాం అవుతుంది.

డా. కె. రోశయ్య : అధ్యక్షా, మోహన్ రెడ్డి గారు చెప్పింది కూడా వాస్తవమే. బెంగుళూరులో వచ్చిన పరిస్థితి ఇక్కుడ తలెత్తుకుండా ఉండడానికి ప్రభుత్వం అనేకరకాల ప్రయత్నాలు చేస్తుంది. అసియా ఖండంలోనే పొడవైన 11.46 కి.మీ నిడిని గల పైచిపర్సను శంఖాద్ ఏయిర్ పోర్లుకు వెళ్లడానికి నిర్మించడం జరిగింది.

(ట్రైజరీ బెంచెన్ నుండి హర్షధనాలు)

అదే విధంగా, పి.వి. సరసింహరావు పై-వే. భవిష్యత్తులో ఎదురు కాబోయే ట్రాఫిక్ సమస్యలను దృష్టిలో పెట్టుకొని ఇటువంటివి చాలా ప్రాంతాల్లో పెద్ద ఎత్తున చేపట్టడానికి ప్లాన్ చేస్తున్నాం. అయినా కొన్ని సమస్యలు వస్తూ ఉంటాయి. సమస్యలు రావని అనను కాని వాటిని అధిగమించేందుకు నిరంతరం ప్రయత్నం చేస్తామనే మాటను మనవి చేస్తున్నాను.

అధ్యక్షా, ప్రింటు, డీ-ప్రీంటర్లు, వాపింగ్ మెప్ఫిస్ లాంటి మోడరన్ ఎక్స్ప్రెస్‌మెంటలను సోధారణ కుటుంబికులు కూడా కొనే స్థాయికి ఎదగాలనేది నా మనస్సులో ఉన్న మాట. ఈ ఆలోచన మీద, మాది, మనందరిది. కానీ, ఇప్పట్లో ఆ పరిస్థితి లేదు కాబట్టి సంపన్చ వర్గాలు వాడే వాటి మీద 2 శాతం వ్యాట పెంచితే అది సామాన్య మానవుని మీద పడే భారం కాదు. గత ఐదు సంవత్సరాలలోను ఏ విధమై పసు౱లు పెంచకుండా, ఆర్టీఎస్ చార్జీలు పెంచకుండా, నిద్యత్తు చార్జీలు పెంచకుండా ఉన్న రాష్ట్రం దేశంలో ఆంధ్రప్రదేశ్ ఒక్కటి మాత్రమే అని సగర్వంగా చెప్పగలను.

(హర్షధనాలు)

అధ్యక్షా, నేను ఆర్థిక శాఖ మంత్రిగా ఉన్న సందర్భంలో స్వగ్రీయ రాజశేఖర రెడ్డి గారితో విబేధించేవాడిని. ఆయన ఎంత సేపటికీ క్రొత్త పన్నులు వేయవద్దు వీలుంటే ఇంకా తగ్గిద్దామనేవారు. అప్పుడు ప్రభుత్వానికి ఆదాయం ఎట్లా వస్తుందని నేను అనే వాడిని. మామూలుగా, ప్రజల ఇబ్బందులను చూచి వాగ్గొనాలు చేయడంలో ఆయన అపర కర్ఱుడు. ప్రజలు ఏమడిగినా యన్, శాంక్షణ్ణ అనే వారు. డబ్బు ఎట్లా అని నేనంటే ఎట్లగో సర్పుదాంలే అనే వారు. ఎప్పుడు ఇప్పం కదా అంటూ క్రొత్త పన్నులు మాత్రం వేయవద్దనేవారు. అట్లా జరిగిపోయింది. మొత్తం మీద ఆయల్ రేట్లు ఎన్నిసౌర్లు పెరిగాయో ఆలోచించమని గౌరవ సభ్యులను కోరుతున్నాను. ఆయల్ రేట్లు ఎన్నిసౌర్లు పెరిగినా ఆగి, ఆగి సంపన్నపర్గాలవారు ప్రయాణం చేసే హయ్యర్ క్లౌసులకు పెంచి, వేరే ట్రాన్స్పోర్టు లేకుండా ఆర్టీసీ పైననే ఆధారపడి ప్రయాణించే సామాన్యప్రజలకు మరీ భారం కాకుండా ఉండే విధంగా కొంచెం ఛార్జీలు పెంచాం.

శ్రీ చేరుపల్లి సీతారాములు (అసెంబ్లీ) : అధ్యక్షా, హైదరాబాదులో రూ.2లుగా ఉన్న టెకెట్టును రూ.4లు చేశారు కదా.

డా. కె. రోశయ్య : సీతారాములు గారూ, మీ ఆలోచన చెప్పేటప్పుడు నేను సావధానంగా నింటాను. ఎవర్కెన్నా రూపాయకు 100 పైనలే ఉంటాయి కదా. మాకేమో రూపాయకు 200 పైనలు, మీకేమో 100 పైనలుంటాయా? రూపాయి రూపాయే కాబట్టి ఆదాయాన్ని ఏ విధంగా పెంచాలనేది ఆలోచించాలి. మీరూ, మేమూ పరిపాలన చేస్తున్నాం. ఎవరు పాలించినా అందరికి ఒకటే సూత్రం.

శ్రీ చేరుపల్లి సీతారాములు : అధ్యక్షా, ఆయతే పెంచుతామంటారా?

డా. కె. రోశయ్య : అధ్యక్షా, చాలా కాలం తరువాత సామాన్య ప్రజల మీద ఎక్కువ భారం పడకుండా అతి తక్కువ మోతాదులో ఉండేటట్లు జాగ్రత్త తీసుకున్నామనే మాటను హృదయ పూర్వకంగా మనవి చేస్తున్నాను. యాక్చుపల్లి, బడ్జెట్ ప్రవేశపెట్టే ముందు చేసే ఎక్స్‌ప్రైజెబ్లలో 2010-11వ సంవత్సరానికి కేంద్రప్రభుత్వ వాటాగా రాష్ట్రానికి రూ.14,505కోట్లు రాగలదని అంచనా వేశాం. కేంద్ర బడ్జెట్ ప్రవేశపెట్టిన తరువాత చూస్తే రూ.14,505కోట్లకు బదులు రూ.14521కోట్లు మన రాష్ట్ర వాటాగా వస్తుందని తెలిసింది. అంటే అనుకున్న దాని కంటే కొంచెం అదనంగా వస్తుంది కాబట్టి మన ఎష్టిమేట్స్ ఉంహకు విరుద్ధంగా, ఆశాశంలో గాలిలో విహారం చేసేటట్లుగా లేవని ఈ సందర్భంగా తెలియచేస్తున్నాను. మోస్ట్ రియల్స్టిక్ వే లోనే అంచనా వేస్తున్నామనే విషయాన్ని మనవి చేస్తున్నాను. ఈ మధ్య ఢిల్లీ వెళ్లినప్పుడు ప్రధానమంత్రి నుండి కేంద్రంలోని మంత్రులందరినీ కలిసినప్పుడు కేంద్ర ప్రభుత్వ పథకాలు, కేంద్రం సహాయం అందించే పథకాల విషయంలో రాష్ట్రానికి ఇతీధిక సహాయం చేయడానికి కేంద్ర మంత్రులందరూ సుముఖత చూపారనే విషయాన్ని మరొకసారి తెలియచేస్తున్నాను. ఇంకా సాధ్యమైనంతవరకు అధికంగా సాధించుకోనే దానికి నిరంతరం ప్రయత్నం చేస్తామనే మాటను హృదయపూర్వకంగా మనవి చేస్తున్నాను.

అధ్యక్షా, డీజిల్ రేట్లు పెరగడం, నిర్వహణ ఖర్చు పెరగడం, ఉద్యోగుల జీతాలు పెరగడం వల్ల ఆర్టీసీ సర్వైవ్ కావడానికి .. ప్రభుత్వం ఇవ్వవలసిన అసిపైన్స్ ఇస్తూనే కొంచెం ప్రజల దగ్గర నుండి కూడా రాబట్టేందుకు

చాలా తక్కువ మోతాదులో ప్రజల మీద భారం మోహిందుకు ప్రయత్నం చేశాం. వస్తులు పెంచడం ద్వారా ప్రజలను ఇబ్బంది పెట్టడం, పీడించడం ఈ ప్రభుత్వ విధానం కాదని మనని చేస్తున్నాను. నేను ఒక మాట ఇంతకు ముందు చెప్పాను. బహుశా రిపిటీషన్ అయినా తస్పు లేదు. మొట్టమొదటి గుర్తుర్ జనరల్ ఆఫ్ ఇండియాగా, కేంద్ర హోం మంత్రిగా వనిచేసిన స్వర్గీయ రాజగోపాలాచారి గారు మహా మేధావి. వారితో నాకు కొంచెం పరిచయం కలిగి ఉండడం అద్యప్పంగా భావిస్తున్నాను. ప్రభుత్వాలు వస్తులు వేసేటప్పుడు "తేనెటీగపుప్పాడి(మరందం)" ధర్మాన్ని పాటించాలని చెప్పివారు. వారు ఎలాబోరేట్ చేసిందేమిటంటే.. పుష్టం పుప్పాడిని కలిగి ఉంటుంది. ఆ పుప్పాడి మీద తేనెటీగ ఆధారపడి జీవించాలి. ఆ తేనెటీగ్ ఏ యూనివర్సీటీలోను పి.పాచ.డి., కానీ డబల్ ఎం.ఎ.కానీ చేయకుండానే స్ట్రీలోనే భగవంతుడు ఇబ్బిన సృజనాత్మక శక్తి ప్రకారం ఏ పుష్టం మీద వాలినా తనకు ఆకలి తీరేంతపరకు కాకుండా పుష్టం కళ తప్పకుండా ఉండేంతపరకు మాత్రమే పరిమితంగా పుప్పాడిని తీసుకుంటుంది. ఇంకా కావాలంటే మరొక పుష్టం మీద వాలదామనే స్పృహ కలిగి ఉంటుంది. ప్రభుత్వాలు కూడా అలానే ఉండాలనే వారు. ప్రజలు భరించకలుగుతారా? ఎంత వస్తు వేయాలనే దాని మీద ప్రభుత్వాలు జాగ్రత్తగా ఉండాలని రాజగోపాలాచారి గారు చెప్పిన సూక్తి ఎస్సుడూ మనస్సులో మెదలుతోంది. ఇతను ఒట్టి పిసినారన్న మాటను విన్నాను. వారు పిసినారన్నా..

శ్రీ గాదె శ్రీనివాసులు నాయుడు (శ్రీకుళం, విజయనగరం, విశాఖపట్నం) : అధ్యక్షా, ముఖ్యమంత్రి గారు పిసినారు కాదు. కొన్ని కోట్లు ఇచ్చి కష్టాలలో ఉన్న వారిని ఆదుకుంటున్నారు. రోశయ్ గారు పిసినారు కాదు.

డా. కె. రోశయ్ : అధ్యక్షా, ఆ మాట అన్నందుకు శ్రీనివాసులు నాయుడు గారికి కృత్యుత్తలు తెలియచేస్తున్నాను. స్వర్గీయ రాజగోపాలాచారి గారు చెప్పిన సూక్తి ప్రభుత్వ కార్యక్రమాలు నిర్వహించేటప్పుడు నా మనస్సులో ఎస్సుడూ అప్పర్మెస్టగా ఉంటుందనే విషయాన్ని మనని చేస్తున్నాను. గౌరవ సభ్యులందరూ వెలిబుచ్చిన అభిప్రాయాలను స్వయంగా విసేందుకు ఆస్కారం లేకపోయినా ఇక్కడున్న మా అధికారులు అన్ని నోట్ చేసి ఇచ్చారు. సభ్యులు చేసిన నిర్మణాత్మకమైన సూచనలను దృష్టిలో పెట్టుకొని అని ఎవరు చేసినా.. వీరభద్రరావు గారు చేశారా, సీతారాములు గారు చేశారా, మోహనరాణ్ణి గారు చేశారా, నాగేశ్వరరావుగారు చేశారా అనే తేడా లేకుండా గౌరవ సభ్యులందరికి సమానమైన గౌరవం ఇచ్చి తగు రీతిలో పరిశీలన చేసి ఎక్కుడైనా సపరించుకోవాల్సి వస్తే బేపజాలకు పోకుండా అవసరమైనప్పుడు మార్పులు చేసుకోవడం, మార్పు చేయాల్సిన అవసరంలేదని భావిస్తే ఆ విషయాన్నే సదరు సభ్యులకు తెలియచేసేందుకు ప్రయత్నం చేస్తానని మనని చేస్తున్నాను. ఈ బడ్జెట్ పైన జరిగిన చర్చలో ప్రత్యక్షంగా లేకపోవడం నాకు వెలితిగానే ఉంది కానీ పరిస్థితుల ప్రభావం వల్ల అసెంబ్లీలో ఉండాల్సి వచ్చింది కాబట్టి అన్యదా భావించవద్దని కోరుతూ మీ దగ్గర సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ దాడి వీరభద్రరావు : అధ్యక్షా, ముఖ్యమంత్రి గారు అసెంబ్లీలోను, ఇక్కడా ఒకేరోజు మాట్లాడితే అలిసిపోతారనుకున్నాం కానీ అలవలేదు. ఇంకా హాషారుగానే మాట్లాడుతున్నారు. ఇది వాస్తవం. ఆర్థిక శాఖ మంత్రిగా రోశయ్ గారు ఉన్నంతనేసు వారు ఎన్ని పస్తులు వేసినా పరవాలేదు. ఇస్తుమి రోశయ్గారు ముఖ్యమంత్రి అయిన తరువాత పస్తులు వేయని ముఖ్యమంత్రిగా, పస్తులు పెంచనటువంటి ముఖ్యమంత్రిగాపేరుతెచ్చుకుంటారని ఆశిస్తున్నాం.

రా.7.00

ముఖ్యమంత్రిగారు మాట్లాడుతూ రాజాబీగారి గురించి చెప్పారు. ఆ ఆశయాన్ని నెరవేర్పడంలో తగినంత త్రధ్దు చూపించాలి. కమ్మియర్ ట్యాక్స్ సరిగా ఫాలో అయ్యారా, లేదా? వ్యాట్ గురించి సామాన్యుల మీద ఎక్కువ పడలేదని చెప్పారు. కార్ల గురించి వదలి వేయండి. బియ్యం పప్పుల, ఉప్పులు వంటి వాటి మీద కూడా వ్యాట్ పెంచడం వల్ల రేటు చాలా పెరిగింది. డిపార్ట్మెంట్ స్టోర్లో ప్రోకింగ్ చేస్తే దానికి 14.5 శాతం కట్టపలసి పన్నుంది. సామాన్య మానవులు కూడా ఈ వ్యాట్లోకి పచ్చే పరిస్థితి ఉంది.

గ్రామాల గురించి మాట్లాడడం లేదు. మున్సిపాలిటీల్లో, పట్టణాల గురించి చెబుతున్నాము. వాటి నిపయంలో కొంచెం రిసైజ్ చేసి రీకన్ఫిడర్ చేస్తే బాగుంటుందని నా అభిప్రాయం. కర్నాటక, ఒరిస్సా, కేరళ, వెస్ట్ బెంగాల్ మొదలైన చోట్ల పప్పులు మొదలైన వాటి మీద ట్యాక్స్ ప్రెసర్ చాలా తక్కువగా ఉంది. దానిని స్టడీ చేసి నిత్యపసర వస్తుపుల మీద పన్నుల భారాన్ని పెంచకుండా ఉండడానికి తగినంత ప్రయత్నం చేస్తే బాగుంటుంది. అదేనిధంగా ఎఫ్అర్బిఎమ్లో కూడా కల్గిఫికేషన్ అడిగాను. మూడు శాతం దాటి ఉండకూడదని వచ్చింది. దానికి ఇస్పింటివ్గా రూ.700కోట్లు కేంద్రప్రభుత్వం ఇస్తుంది. లాస్ట్ ఇయర్కి రూ.721 కోట్లు అని అనుకుంటున్నా, ఆ అమోంట్ ఇస్ట్రోమని ముందు కాన్సెంట్ ఇచ్చారు. తరువాత ఒక ప్రోకాబ్ నోటీసు జారీ చేసినట్లు పేపర్లో చూశాము. మూడు శాతం అనుకొని ఇచ్చాం. అది 3 శాతం దాటిపోయింది. మీరు తీసుకున్న డెట్సులో అన్ని కూడా. మేము ఇచ్చిన ఇస్పింటివ్ ను క్యాప్చిల్ చేస్తున్నాము. రూ.700కోట్లు తాలూకూ అమోంట్సు తిరిగి రికవరీ చేయాలనే నోటీసు మన రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి వచ్చిన మాట వాస్తవమా? దాని గురించి చెప్పండి.

రైల్వేకి సంబంధించి వై.ఎస్. రాజశేఖర్ రెడ్డిగారు ఉన్న సమయంలో 50 శాతం కట్టుకుంటామని రైల్వే డిపార్ట్మెంట్కి ఆయన చెప్పారు. ఆ విధంగా కొన్ని శాంక్షస్తు అయినట్టుగా వచ్చింది. దానికి సంబంధించి బడ్జెట్లో ప్రావిజన్ లేదు. కేంద్ర ప్రభుత్వంలో గత ముఖ్యమంత్రిగారు కమిట్ అయిన అమోంట్ ఎంత? ఎంత మేరకు అమోంట్ చెల్లించవలసిన అవసరం ఏర్పడింది. దాన్ని ఏ రకంగా చెల్లిస్తారు? ఎక్కడ ప్రావిజన్ చూపిస్తారు? ఎన్ని సంవత్సరాలలో చెల్లించాలని అనుకున్నారు?

డా. కె. రోశయ్ : మనకు 12వ ప్రైవేట్ కమీషన్ సిఫారసుల మేరకు 3 శాతం చెప్పిన మాట కఠ్ట. కానీ ఈ మధ్యలో అంతర్జాతీయంగా వచ్చిన పైనాస్టియల్ డిప్రెషన్ పల్ల దాన్ని 3.5 శాతంగా ఎన్పోన్న చేశారు. తరువాత 4 శాతం కూడా చేశారు. అలాగే మనకు ఎఫ్అర్బిఎమ్ కండిషన్సు ప్రకారంగా loans తెచ్చుకోవాలి. మనం లెష్ట్ ఓపర్ బ్యాలెన్స్ ఉంది. ఆ లెష్ట్ ఓపర్ బ్యాలెన్స్ రూ.701కోట్లు పెనాట్లీ కాదు. మనం ఇచ్చిన దాని సుండి మిసహియించు కుంటామని అన్నారు. దాని గురించి సెగోప్పిమేట్ చేస్తున్నాము. వారిని అంగీకరింపచేయడం జరుగుతుందని అనుకుంటున్నాము.

రైల్వేస్కు సంబంధించి రైల్వే బడ్జెట్ ఎక్స్కిక్యూప్సన్ టీక్వె చేసేటప్పుడు మ్యాచింగ్ ఇవ్వాలి. రైల్వే ప్రాజెక్ట్ శాంక్ష చేస్తే ఒకటి లేక రెండు సంవత్సరాలలో అయ్యేది కాదు. సర్వోపిరియడ్, క్లియరెన్సులు మొదలైన వాటికి సమయం పడుతుంది. మమతాబెస్టీగారిని పార్లమెంట్ సభ్యులు ఇరెస్పెక్ట్ అఫ్ పార్టీ అందరూ కలిసి మాట్లాడారు. నేను మేడమ్స్ విడిగా క్లియర్గా మాట్లాడాను. ఆమె కూడా అంధ్రప్రదేశ్కు సహాయం చేస్తానని మాట ఇచ్చారు. గత 40 సంవత్సరాలలో రైల్వేశాఖలో ఇంత పెద్ద యెత్తున సహాయం ఎప్పుడూ చేయలేదు.

దానికి నంబంధించి వెంటనే మన బడ్జెట్‌లో చేసేది కాదు. సప్లైమెంటరీ డిమాండ్స్ ఎందుకు పెట్టుకున్నాం? బడ్జెట్‌లో లేని ప్రావిజన్ ఏదైనా ఉంటే ఎక్కుజెన్సీ గురించి పెట్టువలసి వ్యస్తి దానికి ప్రావిజన్ పెట్టుకునే సర్వొంగులు ఎప్పుడూ ఉంటుంది. రాజ్యంగంలో ఆ ఫ్లైజీబిలిటీ ఉంది. వారు బడ్జెట్‌లో ఎంత ఇస్తారు? దానిలో మన పీర్ ఎంత ఉండాలి? ఏ కార్యక్రమం కోసం ఉండాలి? ఇవన్నీ చూసి as and when our share is provided in the budget, we will stick on to the promise. ఆ రకంగా చేస్తాము.

శ్రీ దాడి వీరభద్రరావుః ధరల స్థిరీకరణ మార్కెటింగ్ ఇంటర్వెషన్ సిస్టమ్ లింక్ అయి ఉన్నాయి. మార్కెటింగ్ ఇంటర్వెషన్ గురించి మాట్లాడారు. ధరల స్థిరీకరణ అనేది ఏర్పాటు చేసి అవసరమైన పరిస్థితులలో ఆ సరుకులను కొనుగోలు చేసి దానిని ప్రజలకు అందించే ఏర్పాటు చేస్తే బాగుంటుందని గతంలో మ్యానిఫస్టోలో పెట్టడం జరిగింది. దానికి ప్రావిజన్ కల్పిస్తారని అనుకున్నాము. అది కనిపించడం లేదు. సప్లైమెంటరీ దానిలో అయినా పెట్టే ప్రయత్నం చేస్తారా? ఎక్ష్యూజ్ డిపార్ట్మెంట్ కు సంబంధించి బెల్ల్ ప్రాపులు పెరిగిపోయి చాలా సోపల్ ఈఱినెన్ పెరిగిపోయింది. వాటిని కంట్లో చేస్తారనే ఆశ రాత్రి ప్రజలలో ఉంది. అది భరించలేనంతగా పెరిగిపోయింది. ఇంతకుముందు రాజకీయం కోసమే చేసే వారు. ఇప్పుడు భరించలేని పరిస్థితులు వచ్చాయి. ఈ రోజు మధ్యపొన నిప్పేధానికి ఎవరైన పూనుకొని ఉద్యమం చేస్తే సక్షేం అపుతుంది. కాబట్టి దానిపై తథ్య తీసుకొని అనాధరైజ్ ప్రాప్స్‌ను తొలగించాలని కోరుతున్నాము. మానసికంగా మీరు దీనికి వ్యతిరేకము. అయినప్పటికీ మధ్యపొనానికి మీరు వ్యతిరేకం కాబట్టి ప్రస్తుత పరిస్థితులను బట్టి చేస్తున్నారు. సీల్స్ తగ్గి పరిస్థితులు లేవు. ఎక్కడ ఉన్నా పరిగెత్తుకు వెళ్లిపోతారు. దీనిని తగ్గించడానికి ప్రయత్నం చేస్తారా?

శ్రీ చేరుపల్లి సీతారాములుః గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారు చాలా విషయాలు చెప్పారు. ప్రజలపై భారాలు వేయకుండానే వసరుల సమీకరణ జరుగుతుందని చెప్పారు. నేను బడ్జెట్ ప్రసంగంలో చూసిన దాన్ని బట్టి ఘనుల పైన ఆదాయాలు పెంచుకునే ప్రయత్నాలు జరగలేదని అనిపించింది. అటువంటి ఆదాయం ఎందుకు పెంచకూడదు? వాట్ 12.5 శాతం నుండి 14.5 శాతం వరకు పెరిగింది. అంటే అన్ని వస్తువులు ఆటోమ్యాటిక్‌గా పెరిగాయి. అందులో బంగారం, వజ్రాల మీద ఒక శాతం మాత్రమే ఉంది. బంగారం, వజ్రాలపై ధర పెంచినా పరవాలేదు.

రా.7.10

బంగారం పెద్ద వాళ్లు ఖరీదు చేసేది. కార్లు ఇవన్నీ ఎల్లానో అట్లాంటిది బంగారం కూడా. దాని మీద చెప్పవలసిన అవసరం ఉంది. సామాన్య ప్రజలు వజ్రాలు, పైథుర్యాలు ఎవరు కొంటారు? డబ్బులున్న వాళ్లు తప్ప. ప్రభుత్వ రంగ సంస్థల్లిన్న పరిపుష్టం చేయడం ద్వారా వనరులను సంపాదించుకోవలసిన అవసరం ఉంది. అది ఆర్టీసీ గానీ, విధ్యుత్తు గానీ ఇట్లాంటి ప్రభుత్వ రంగ సంస్థల పైన దృష్టి పెట్టి తగిన వనరులను సమీకరించుకోవలసిన అవసరం ఉంది. ఇంకోక విషయం అన్యాకాంతం అపుతున్న భూములే అమ్ముతున్నామని అంటున్నారు. కానీ అన్యాకాంతం అపుతున్నవే గాదు, ఆ పేరుతో భవిష్యత్తు తరాలకు ఉపయోగదార్శిన భూములను కూడా ఎందుకు అమ్ముతలసిన పరిస్థితి వస్తున్నది? దాని మీద కూడా వివరణ ఇవ్వాలని కోరుతున్నాను. ప్రాణహిత-చేవెళ్ల ప్రాజెక్టుకు జాతీయ హోదా తీసుకు రావడానికి ప్రయత్నం జరుగుతున్నదని చెప్పారు. కానీ తక్కు అసలు అవసరం లేదన్నారని పత్రికల్లో ఒక వార్త వచ్చింది. అందుకని ఈ ప్రాణహిత, చేవెళ్లకు జాతీయ హోదా వస్తుందా? రాదా? దాని మీద కూడా గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు వివరణ ఇవ్వాలని తమరి ద్వారా కోరుతున్నాను. చేసేత కార్బోకుల రుణ మాట్లాడి విషయంలో గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారికి ప్రత్యేకమైన

విజ్ఞప్తి, చేసేత కార్బుకుల రుణ మాఫీని అమలు చేయమని విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. కోనేరు రంగారావు కమీషన్ రిపోర్టును అమలు చేస్తారా? లేదా? ఆ విషయాన్ని కూడా చెప్పండి. ఇందిరమ్మ ఇళ్ళకు లక్ష రూపాయలు ఇష్టవలసిన అవసరం ఉంది. అది కూడా చెప్పాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ చుక్కా రామయ్య (ఖమ్మం, నల్గొండ, వరంగల్): అధ్యక్షా, నేను ఒకే ఒక్క విషయం ముఖ్యమంత్రిగారి దృష్టికి తీసుకు రాదలచాను. మన వృధ్మి రేటు నిర్లభయించేటప్పుడు ప్రైమర్ ఎడ్యూకేషన్ ఒక పారామీటరు. మన ప్రైమర్ ఎడ్యూకేషన్ గురించి గత పది రోజుల నుంచి పత్రికల్లో ఎలాంటి దారుణమైన ఆర్డికల్న్ వస్తున్నాయో మీరు చూస్తున్నారు. కనీసం ఈ సంవత్సరం దీన్ని ఒక టార్డెట్‌గా తీసుకొని..... హిమాచలప్రదేశ్‌లో ఒక సంవత్సరంలోనే వాళ్ల 99 శాతం తీసుకొని వచ్చారు. అదే మాదిరిగా ఈ రాష్ట్రంలో కూడా ప్రైమర్ ఎడ్యూకేషన్ మీ హాయాంలో తీసుకొని రావడానికి ఏమన్ను ప్రయత్నం చేస్తారా?

శ్రీ బి. మోహన్‌రెడ్డి : సార్, ఎడ్యూకేషన్కి సంబంధించి ఈ బడ్జెట్ సరిపోదు. దాన్ని పెంచాలని కోరుతున్నాను. అదే విధంగా సిమ్స్, రిమ్స్, నిమ్స్లో కూడా బడ్జెట్ పెంచితే ప్రజలందరికి మంచి ఆర్గ్యం లభిస్తుంది. ఈ బడ్జెట్ బ్రహ్మండంగా పుంది. నేను అభినందిస్తున్నాను.

శ్రీ పోచింటణ్డి సుబ్బారెడ్డి (కడప, అనంతపురాం, కర్నూల్): అధ్యక్షా, కీర్తిశేషులు పై.ఎస్.రాజశేఖర్‌రెడ్డి గారు గత బడ్జెట్ ప్రసంగంలో ఎనెల్సీలు, ఎనెల్సీలు అందరూ కోరిన మేరకు ఓల్ ఎనెల్సీ కావ్రార్ ప్రెమిసెన్లో ఒక హస్టల్ నెలకొల్పుతామని, తొందరలోనే దానికి ప్రారంభోత్సవానికి పునాది వేస్తామని చెప్పడం జరిగింది. తరువాత కొన్సిల్ బిల్లింగుకి కూడా ఫౌండేషన్ వేస్తాపుని చెప్పారు. నేను ఈ కోరిక కోరితే గొంతెమ్ము కోరిక కోరాసంటారేమా గానీ ఎలగూ ధరలు కొంత పెరిగిన మాట వాస్తవమని మనమందరం గమనించిన నేపథ్యంలో ఉద్యోగులకు కూడా పది లక్షల మందికి మేలు చేకుర్చి కార్బుక్కమాన్ని ముఖ్యమంత్రి గారు తీసుకొని వచ్చారు. దాంట్లో భాగంగా ప్రజా ప్రతినిధులకు కూడా ఎలపెస్యులు పెంచే కార్బుక్కమం ఈ బడ్జెట్లో పెట్టాలని కోరుతున్నాను. సభ అడ్యో కాక ముందు కొంత మంది బయట ఉన్నారు. దాని మీద కూడా కీర్తిశేషులు రాజశేఖర్‌రెడ్డి గారు ముఖ్యమంత్రిగా ఉన్నప్పుడు రూ.12000/- ఇస్తామన్నారు. దాని గురించి కూడా చెప్పాలి. తరువాత యూనివర్సిటీ నిధులు గతం కంటే పెంచారు, వాస్తవమే. కానీ రూ.5 కోట్లు, రూ.3 కోట్లు, రూ. 2 కోట్లు ఇష్టవుడం వలన కేవలం జీతాలకే సరిపోతుంది తప్ప అభివృద్ధి కార్బుక్కమాలకు, రీసర్క్ కార్బుక్కమాలకు అది ఉపయోగం కాదు. ఉన్నత విద్యార్థులు దేశ వ్యాప్తంగా, రాష్ట్ర వ్యాప్తంగా వచ్చి చదుపుతున్నారు. వాళ్లకు సబ్సిడీతో బియ్యం ఇష్టవానికి రిపైజ్ బడ్జెట్లో అయినా పెట్టాలని కోరుతున్నాను. వారికి సెలకు 130 క్వింటాళ్ల బియ్యం కావాలి. దీన్ని దయచేసి ప్రత్యేకంగా గుర్తించాలని మీ ద్వారా ముఖ్యమంత్రి గారిని కోరుతున్నాను.

SRI SYED ALTAF HYDER RAZVI (ASSEMBLY) : Mr. Chairman, Sir, through you I would like to know from the State Government that as to when the Chairmen for the A.P. State Wakf Board as well as to the Urdu Academy would be appointed because the Chairman of the Minority Commission is made in-charge of both these institutions. At the same time, I would like to know from the Government as to what measures are being taken-up to continue to provide 4% reservations to the economically and socially

backward muslim minorities when an order of the Government was struck down by the High Court of Andhra Pradesh recently. I honestly believe that the State Government would do its best to represent the case in Supreme Court of India. Further, I would like to know from the Government that as to whether there is any proposal to get the constitutional backing for a legislation to provide reservations to the muslim minorities so that it would become a reality. I thank you very much for having given me this opportunity to speak a few words on behalf of my party.

శ్రీ పాలదుగు వెంకటారు (అనెంబ్లీ) : అధ్యక్షా, ఇందులో రెండు విషయాలు ముఖ్యమంత్రి గారి దృష్టికీ తీసుకు రాదలచాను. ఇందాకి ముఖ్యమంత్రి గారు మాట్లాడుతూ రైతాంగం రెండు చేట్లు నుంచి వచ్చి రిప్రజెంట్ చేశారు, మినిమమ్ సహోర్ట్ ప్రైవెకి కూడా కొనడం లేదని చెప్పారు. ఇక్కడ ఒక్క విషయం, వారికి తెలియంది మాత్రం కాదు. మన బడ్జెట్లో ఏమి చెప్పారంటే నేను చూసినంత వరకు చాలా భయంకరమైన మాటే అది, 40 లక్షల టస్యులు మనం పుండ్రగ్రియిన్స్ ప్రాడక్షన్ పోర్ట్ ఫార్మ అపుతున్నామని చెప్పారు. అయినప్పటికే ఎఫ్సిపి వాళ్లు మార్కెట్లో ఇంకా ఫాఫ్స్గా కొనుకోవులనిన అవసరం ఉంది. అదే కాకుండా మళ్లీ మిల్లర్ దగ్గరకు వెళ్లి మినిమమ్ సహోర్ట్ ప్రైవెకి కూడా వాళ్లు కొనకుండా ఉంటారంటే, అటు ఎఫ్సిపి సేరుగా వెళ్లకుండా మిల్లర్ దగ్గరకు వెళ్లిటట్లు చేసి ఇష్టర్న్ కలిపి ఇక్కడ మోసం చేస్తున్న ఆనవాయితీ ఎప్పటి నుంచే ఉంది. దాన్ని తప్పించడానికి అవకాశం ఉంది కాబట్టి ఎఫ్సిపి డైరెక్టగా రైతులకు మినిమమ్ సహోర్ట్ ప్రైవెకి ఇచ్చి కొనేటట్లు, మిల్లర్ చేతికి వెళ్లకుండా ఉండేటట్లు తమరు సీరియస్ డైరెక్షన్ ఇవ్వాలని కోరుతున్నాను.

రెండవ విషయం ప్రాజెక్టులకి సంబంధించి ఇందాకి మీరు రూ.3000 కోట్లు రోడ్డు కొరకు తీసుకొన్నామని చెప్పారు. చాలా సంతోషం. దాన్ని నేనేమీ తప్పు పట్టడం లేదు. మనకు ఇరిగేస్వర్ ప్రాజెక్టులు ఏవైతే ఉన్నాయా, మీ ఇష్టమొచ్చిన ప్రాజెక్టులు, నేనేమీ ఫలానా ప్రాజెక్టులని అనడం లేదు. రోడ్డు కొరకు మనం పెద్ద పెద్ద పైప్ వైలను వేస్తున్నాం, అట్లాగే 2, 3 ఇరిగేస్వర్ ప్రాజెక్టులకు సంబంధించి బరువు తగ్గడానికి..... వాళ్లు భూమిలు ఎవరైతే రేపొచ్చున సాగు చేసుకుంటారో వాళ్లకు వంద రూపాయలో, రెండోందల రూపాయలో వాళ్లకూ ట్యూక్చు వేయవచ్చు. అట్లాగే మనం టోలీగేట్లు ఇస్తాం. ఈ రకంగా ఇరిగేస్వర్ ప్రాజెక్టులు ఒకటో, రెండో మీ ఇష్టమొచ్చిన వాటికి ఏర్పడేనా ఇచ్చి పోర్ట్ టర్మోలో అది ప్రాడక్షన్లోకి వస్తే తప్ప ఇండియాలో పుండ్రగ్రియిన్స్ ప్రాభ్లమ్ మనం తట్టుకోవడం కష్టము. ఇది మన మోహన్ సింగ్ గారు, ప్రణాబ్ ముఖ్యీ గారు చెబుతున్నారు. కాబట్టి మనం ఇప్పుడు వీలయినంత తొందరగా ప్రాజెక్టులు పూర్తి చేసుకోవడం అవసరం. కాబట్టి మీరు కొత్త ప్లాన్లోకి వెళ్లడం అవసరం అని మనవి చేస్తున్నాను.

డా. కె. రోశయ్య : అధ్యక్షా, వెంకటారు గారు రెండు సూచనలు చేశారు. ఎఫ్సిపి మార్కెట్లోకి ఎంటర్ అయియ్ డైరెక్టగా రైతుల నుంచి ధాన్యం కొనుగోలు చేసేటట్లుగా ఏర్పాటు చేయమని. అదే విషయం నిన్న సివిల్ సపెన్ మంత్రి కృష్ణరావు గారికి చెప్పాను. కలెక్టర్తో మాట్లాడాను. కమీషనర్ ఆఫ్ సివిల్ సపెన్తో మాట్లాడాను. అది ఒక ఫార్మెట్టో తయారయ్యాంది. వాళ్లు మార్కెట్లో వర్సేస్ సెంటర్లు ఓపెన్ చేసి రైతు ఎవరు కైనా మిని మమ్ సహోర్ట్ ప్రైవెకి కన్నా తక్కువకు అమ్మి పరిస్థితి రాకుండా చేయవలసిన అవసరం ఉంది.

ఇది ఒక్కటే కాకుండా, ఇనీసిడెంటల్గా చెరకు రైతులు కూడా రావడం జరిగింది. వారు కూడా ఈ సంవత్సరం పంచదార ధర పెరిగింది కానీ, చెరకు పంటకు ఇచ్చేటువంటి మద్దతు ధర పెరగడం లేదని, కొన్ని కంపెనీల వాళ్ళ చెరకు రైతులకు సహకరించడంలేదనే అరోపణలు కూడా చేశారు. అందుకనీ, ఆయా కంపెనీ వాళ్ళతో జాయింట్ మీటింగ్ ఏర్పాటు చేసి సమస్యను పరిష్కరించడానికి కృష్ణ జిల్లా మంత్రిపర్యలు శ్రీ పార్థసారథి గారు కృష్ణచేస్తున్నారు. సుబాబుల్ గురించి ఆయాదుగురు మంత్రులతో కూడిన ఒక సబ్ కమిటీని చేసే ఆలోచనలో ఉన్నాము. రైతులకు, పేదవాళ్ళకు సంబంధించిన సమస్యలు ఏవైనా ప్రభుత్వం దృష్టికి వస్తే వాటి గురించి ఆలోచించి తగు పరిష్కారం చేయడం ప్రభుత్వ కర్తవ్యం. ఆ కర్తవ్యాన్ని మేము నిర్వహిస్తున్నామని సభాముఖంగా తెలియజేస్తున్నాము. ఇంతకు ముందు మాటలాడిన పెద్దలు ముస్లిమ్ మైనారిటీ గురించి Special Leave Petition (SLP) ని బలోపేతం చేయుటకు, దానికి సహాయింగ్గా ఒక లెజెస్ట్రేషన్ ను తీసుకువస్తే బాగుంటుందని అభిప్రాయపడ్డారు. నాకు తెలిసినంతవరకు మనం చేసే లెజెస్ట్రేషన్ వల్ల ఆ సహార్స్టు రాదు. ఇదివరలో మనం చేసిన ప్రయత్నమును లోయర్ హాస్టల్ నేను వివరించాను. మేము ఎన్నాల్సి పైల్ చెయ్యడానికి థిల్లీ లో సాలిసిటర్ జనరల్తోనే కాకుండా సరాశరన్ ను ప్రత్యేకంగా ఎంగేజ్ చెయ్యమని పెద్దలు నలహా ఇచ్చారు. నేను స్వయంగా మాటలాడి వారిని ఒప్పించడం జరిగింది. All attempts have been made with all sincerity.

(సభ్యుల హార్స్ ధావ్యాలు)

వక్క బోర్డుకు సంబంధించినంతవరకు సంబంధిత మంత్రిగారితో చెప్పడం జరిగింది. ఉదయం కూడా వారు నాతో మాటలాడడం జరిగింది. వక్క బోర్డుకు సంబంధించిన ఛైర్మన్ అపాయింట్మెంట్ మీద ప్రభుత్వం త్వరలో ఒక నిర్ణయం తీసుకుంటుంది. హాజ్ కమిటీ విషయం కూడ పెండింగ్లో ఉన్నదని చెప్పడం జరిగింది. హాజ్ కమిటీ జాతీయ స్థాయిలో ఉంటుంది. అందుకు రాష్ట్రం సుండి ఒక ప్రతినిధి వెళాలి. అది లేకపోతే మన ప్రార్థిసిపేషన్ ఉండడని కూడా నేను చెప్పాను. దానిని కూడా త్వరలో అటెండ్ కావడం జరుగుతుంది.

యూనివర్సిటీలకు సంబంధించినంతవరకూ ఆర్థికపరంగా చాలా ఒత్తిడులు ఉన్నాయి. దేనికి ఎంత కావాలో ప్రార్పెడ్ చేసే ఆర్థికపెనులు బాటు ప్రస్తుతం మనదగ్గర లేదు. ఉన్నదాంట్లనే best of our ability provide చేస్తూ as and when income goes up అదనంగా ఫండ్స్‌ని ఇవ్వడానికి ప్రయత్నం చేస్తాము. కొత్తగా చేపట్టిన యూనివర్సిటీలకు బిల్లింగ్‌లేపు, ఇన్‌ప్రోఫ్స్చర్చర్ లేదు. భారతదేశంలో ఏ రాష్ట్రంలో ఏ ముఖ్యమంత్రి కూడా తన పదవి కాలంలో 16 యూనివర్సిటీలు పెట్టినవాళ్ళ పీర్లు నేను ఇంతవరకూ వినలేదు. రాజశేఖరరెడ్డిగారు చాలా ఛైర్మాన్ ఈ పనిని మొదలు పెట్టారు.

(సభ్యుల హార్స్ ధావ్యాలు)

అయితే, వీటికి కావలసినటువంటి పూర్తి స్వరూపం తీసుకురావడానికి ఇంకా కొంత సమయం పడుతుంది. ప్రభుత్వం ఉన్నంతలో మొదట విడతగా ప్రతి యూనివర్సిటీకి రెండు కోట్ల రూపాయలను ప్రార్పెడ్ చేస్తున్నాము. ఇది కాకుండా తదుపరి మరికొంత మొత్తాన్ని సరై ప్రయత్నం చేస్తాము. ఇప్పుడు భారత ప్రభుత్వ సహకారంతో అమలు చేస్తున్న స్కూలులు చాలా ఉన్నాయి. అందులో ముఖ్యంగా ప్రాథమిక విద్యకు ప్రాథమిక వివాలని పెద్దలు చుక్కా రామయ్య గారు చెప్పారు. అష్టరాస్యతా శాతాన్ని పెంచుటకుగాను మన రాష్ట్రంలో "సర్వశిళ్పా అభియాన్", "కస్తూరిబా బాలికా యోజన" తదితర ప్రోగ్రాముల ద్వారా మనం ప్రయత్నం

చేస్తున్నాము. వీటికి తోడు రాష్ట్ర ప్రభుత్వం కూడా చేయగలిగినంత మేరకు వాటి ప్రాధాన్యతను గుర్తించి తగు ఏర్పాటు చేస్తుందని మనవి చేస్తున్నాము.

ప్రాణహిత-చేవెళ్ల గురించి గో. సభ్యులు చేరువల్లి సీతారామయ్య గారు మాట్లాడారు. దీని గురించి ప్రధానమంత్రిగారితో మాట్లాడడం జరిగింది. ఇక్కడ రెండు నిషయాలు ఉన్నాయి. పోలవరం ప్రాజెక్టుకు సంబంధించి జాతీయ ప్రాజెక్టుగా అర్థత సంపాదించుకునేందుకు కావలసిన క్లీయరెన్సులు ఎప్పుడో అయ్యాయి. అది కొంచెం అడ్వోన్స్ స్టేజ్లో ఉన్నది. ప్రాణహిత-చేవెళ్లకు సంబంధించినంతవరకు, ఆ ప్రయత్నాన్ని డా. వై.యస్.రాజశేఖరరెడ్డిగారే మొదలు పెట్టారు. దానిని కూడా జాతీయప్రాజెక్టుగా గుర్తించినట్టుతే రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి కొంచెం వెనులుబాటు కలుగుతుందని కూడా చెప్పడం జరిగింది. ఇదొక్కటే కాదు, దేవాదుల తదితర ప్రాజెక్టుల గురించి కూడా అడుగుతున్నాము. ఏదేమైనా, అల్లిమేట్గా ఇవ్వవలసింది వాళ్లు. వాళ్లు మనకు ఫీవరబుల్గానే ఉన్నారు. అంతవరకూ మాత్రం చెప్పగలను. దీనికి *in-principle clearance* ముందుగా రావాలి. ఆ క్లీయరెన్సు ఒకటి రెండు మాసాలలో తప్పకుండా వస్తుందని అనుకొంటున్నాము.

(సభ్యుల హార్షధ్వనాలు)

బంగారానికి సంబంధించినంతవరకు వ్యాట్ అనేది - Gold is a high value item. ఇది సాధారణ ప్రజానీకానికి ఎఫైష్ అయ్యేది కాదు. special rate of 1 % - దేశం మొత్తం మీద అన్నిరాష్ట్రాలలో కూడా బంగారం ఎక్కువ ఖరీదు కాబట్టి దీని మీద 1 శాతం ఉన్నది. More over, common man uses it as a small saving. పాత రోజులనుండి కూడా సామాన్యమైవరైనా కాస్త వెనులుబాటు ఉంటే ఒక పెండి కాయిన్ గానీ, బంగారం వస్తువుగానీ కొని దాచిపట్టుకునేవారు. మిసరల్ మైన్స్ ద్వారా ఆదాయం రాబట్టుకోవచ్చనని ఇంతకుముందు మన మిత్రులు చెప్పారు. అయితే, ఇది భారతప్రభుత్వ పరిధిలోకి వస్తుంది. మిసరల్ రేపియా మనం ఫిక్స్ చేసేది కాదు. కానీ మైనర్ మిసరల్ రేపియా మన రాష్ట్రంలోనే ఫిక్స్ చేసుకుంటాము. వీటికి సంబంధించినంతవరకు మన తరఫున కృషి చేస్తున్నాము. ఇంకా ఆదాయం పెంచుకునే మార్కులుంటే తప్పకుండా చేస్తామని మనవి చేస్తున్నాము. చేసేత రంగానికి సంబంధించిన రుణాల మాఫీ 2009-10 సంవత్సరానికి కాకుండా 2010-11 లో ఇప్పడానికి తగు చర్యలు తీసుకుంటున్నాము. అందుకు సంబంధించిన కాబినెట్ సబ్కమిటీ ఒకటి రెండు సమావేశాలు ఏర్పాటు చేయడం జరిగింది. I think they are coming out with some formula. సుభ్యారెడ్డి గారు ఒకటి రెండు అంశాలు చెప్పడం జరిగింది. కౌన్సిల్ బిల్లింగ్ మరొకటి కట్టడం గురించి చెప్పారు. ఆలోచన అయితే ఉన్నది. కౌన్సిల్ ఒక్కటే కాకుండా శాసనసభ, శాసనమండలి రెండూ కలిపి సెంట్రల్ కాంప్లెక్స్ వచ్చే విధంగా ఇదివరలోనే, డా. వై.యస్. రాజశేఖరరెడ్డిగారు ఉన్నప్పుడే ఒక ఆలోచన చేయడం జరిగింది.

శ్రీ పోట్ల నాగేశ్వరరావు : (మైక్ లేదు) తమరు తమిళనాడు రాష్ట్రంలో అసెంబ్లీ భవనం చూసి వచ్చిన తరువాత ప్లాన్ చేసుకుంటే బాగుంటుంది సార్. A new building for the State Assembly is going to be inaugurated shortly.

డా. కె. రోచయ్య : మంచి సలవో, బహుళ మీరు పార్లమెంట్ కూడా చూసి ఉండవచ్చు. అక్కడ బిల్లింగ్ కూడా బాగుంది.

(సభ్యుల సవ్యాలు)

సార్, సుబ్బారెడ్డిగారు కౌన్సిల్ బిల్డింగ్ గురించి అడిగారు – let us wait for sometime. మన రాష్ట్రంలో ప్రస్తుతం ఇన్ని ప్రోగ్రాములు పెట్టుకొని కౌన్సిల్ బిల్డింగ్ విషయమై పెంటనే చేయడం అంటే క్షాం. హోష్టలకు నంబింధించినంతవరకు దాడి వీరభద్రరావుగారు తదితరులు అడిగిన విషయం సహాతుకమైనది. నేను ఒప్పుకుంటాను. దానికి కావలసినటువంటి శంకుస్థాపన కార్యక్రమాలను త్వరలోనే, వీలైతే ఈ సమావేశాలు ముగిసేలోపీ ప్రారంభించడం జరుగుతుంది.

(సభ్యుల హాస్టల్ ధ్వన్లలు)

మిగతా జీతభత్యాల విషయాలపై మాట్లాడడానికి ఇప్పుడు సమయం కాదు.

MR. CHAIRMAN: Now, the House is adjourned to meet again at 10.00 a.m. on Thursday, the 18th day of March, 2010.

(The House then adjourned at 7.29 p.m. to meet again at 10.00 a.m. on Thursday, the 18th day of March, 2010).